

NOVADNIEKS

PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

• Sestdiena, 1996. gada 30. marts

• Nr. 25 (6676)

Rajona padomes sēdē

♦ «Novadnieka» iepriekšējā numurā informējām par to, ka 21. martā notikušajā rajona padomes kārtējā sēdē tika izskatīts jautājums par brīvprātīgajam pacienta iemaksām. Sēdes darba kārtībā bija arī citi svarīgi jautājumi.

● Deputāti pieņēma lēmumu par nelabvēlīgo ģimeņu bērnu tiesību aizsardzību. Sociālās aprūpes nodaļai uzdots gādāt par bērnu patversmes un pirmsskolas grupas organizēšanu rajonā. Padome sagatavoja lūgumu Latvijas Republikas Saeimai un Ministru kabinētam pieņemt lēmumu par vecāku, kuriem noņemta vecāku vara, saukšanu pie atbildības. Lūgt pagastu un pilsētu pašvaldībām skolas vecuma bērnu uzskaiti veikt atbilstoši jaunajiem noteikumiem un informēt par situāciju rajona padomi, nodrošināt bāreņus un bez vecāku gādības palikušos pusaudžus ar dzīvojamo platību pēc atgriešanās no mācību iestādēm, kā arī veikt efektīvus pasākumus, lai jaunieši līdz divdesmit viena gada vecumam nevarētu iegādāties alkoholiskos dzērienus.

● Padome pieņēma lēmumu par 1995. gada budžeta izpildi. Rajona padomes budžeta izpilde tika apstiprināta: ieņēmumos — 2837837 lati, izdevumos — 2697531 lats, ieņēmumu pārsniegums pār izdevumiem — 140306 lati.

● Līdz rajona padomes aprīļa sēdei rajona padomes deputāti nolēma atlikt jautājumu par infekcijas nodaļas atrašanās vietu. Kā zināms, pagaidām infekcijas nodaļa atrodas Līvānos privātā mājā, par kuras izmantošanu jāmaksā krietna īres nauda. Daudz izdevīgāk būs, ja turpmāk infekcijas nodaļa atradīsies kādā no veselības aizsardzības uzņēmumiem piederošajām ēkām. Padomes sēdē deputāti nebija saņēmuši pilnīgu informāciju par to, kur nodaļas atrašanās vieta būtu ekonomiski izdevīgāka.

● Ar lielu rūpību bija gatavots un padomes sēdē izskatīts jautājums par Aglonas internātgimnāzijas statusa saglabāšanu. Rajona padomes deputātu grupa, piedaloties rajona skolu valdes un padomes darbiniekiem, iepazīnās ar arhīva un citiem dokumentiem, ar skolas darbu un secināja, ka līdz 1940. gadam tā bija klasiska parauga ģimnāzija valsts Izglītības ministrijas sistēmā ar pārsvarā laicīgu mācību programmu. Tajā mācījās jaunieši no visas Latgales un citiem Latvijas reģioniem, bet ticības mācībai un katoļu dievkalpojumiem bija labprātības princips.

Kā valsts izglītības iestāde skola savos turpmākajos pastāvēšanas gados izveidojusi plašu mācību un saimniecisko bāzi, kam nav nekāda sakara ar katoļu draudzes īpašumiem. Valsts interesēs ir Aglonas ģimnāziju saglabāt tādu, kāda tā kļuvusi tagad.

Tāpēc rajona padomes deputāti pieņēma sekojošu lēmumu:

1. Lūgt Latvijas Republikas Izglītības un zinātnes ministriju pārskaatīt vienošanos starp ministriju un Aglonas baziliku, saglabāt Aglonas internātgimnāzijas tagadējo statusu, veidojot to par klasisku mācību iestādi bērniem bāreņiem, bez vecāku gādības palikušajiem bērniem, bērniem no maznodrošinātajiem un daudzdzimņu ģimenēm, saglabājot valsts finansējumu līdzšinējā līmenī, saglabājot skolas profilu un mācību spēkus.

2. Lūgt Rēzeknes — Aglonas diecēzi sadarībā ar Preiļu rajona skolu valdi un internātgimnāzijas vadību vienoties par mērķa — garīgi padziļinātās vidējās izglītības — ieguves iespēju Aglonas internātgimnāzijā.

● Turpmāk rajonā būs speciālistu ekspertu komisija, kura novērtēs zemes lietošanas un izmantošanas normatīvo prasību izpildi, kā tiek apsaimniekoti lauki vai mežu platības. Komisijas priekšsēdētāja būs rajona padomes attīstības plānošanas nodaļas lauku attīstības plānotāja Irēna Šaitere. Komisijas locekļi: Preiļu rajona lauksaimniecības departamenta vecākais referents Jānis Kivlenieks un Valsts zemes dienesta Preiļu rajona nodaļas vadītāja vietniece Janīna Komkaite. Komisijā darbosies arī Valsts zemes dienesta rajona nodaļas vecākais inspektors attiecīgajā pagastā vai arī pagasta zemes komisijas priekšsēdētājs.

● Deputāti iepazīnās ar situāciju, kāda izveidojusies subsīdiju sadalē no valsts budžeta pagājušajā gadā lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem un pārstrādātājiem. Izrādās, ka lopkopji saņēmuši 46 procentus no aprēķinātā, par augkopības produkciju saņemti 97 procenti, bet akciju sabiedrība «Preiļu siers» saņēmusi tikai 24 procentus no nepieciešamās summas.

Ņemot vērā to, ka 1995. gadā valsts kopumā ir izmaksājusi 71,4 procentus no plānotajām subsīdijām, rajona padomes deputāti nolēma lūgt Latvijas Republikas Ministru kabinetu un Zemkopības ministriju izskaidrot un darīt zināmu subsīdiju un piemaksu sadales mehānismu, saņemto subsīdiju daudzumu pa rajoniem un lauksaimnieciskās produkcijas ražotājiem. Līdz šim tāda skaidra mehānisma un, tātad, arī kārtības nebija.

● Padome apstiprināja arī pašvaldības autoceļu (ielu) fonda līdzekļu ieņēmumu un izdevumu tāmi. Plānotie darbi tiks veikti proporcionāli ienākumajiem līdzekļiem. Paredzams, ka no transporta līdzekļu ikgadējās nodevas tiks iekasēti 67996 lati, no akcīzes nodokļa — 145299 lati. Kopā ar līdzekļu atlikumu uz šī gada 1. janvāri kopējā summa ir 300566 lati.

Melnā seguma uzturēšanai un remontam Līvānu pilsētai atvēlēti 11 tūkstoši latu, Preiļu pilsētai — 10 tūkstoši latu, bet pagastu pašvaldībām — 27500 latu. Vēl 139813 latu paredzēti pagastu pašvaldību ceļu grants seguma uzturēšanai un remontam.

● Vēl deputāti nolēma, ka Izglītības un zinātnes ministrijai, kā arī Saeimas komisijām ir jādara zināma padomes nostāja attiecībā par jauno Izglītības likumu. Republikā var izveidoties situācija, kas kļūst bīstama mazo lauku skolu pastāvēšanai, jo ne jau visur bērnu skaits ir pietiekams, lai nokomplektētu tik lielas klases, kā tas paredzēts jaunajā likumā.

Padomes sēdes materiālus publicēšanai sagatavoja L.Kirilova

Preiļu arodvidusskolā

Īsi pirms šī mācību gada sākuma toreizējā Latvijas kopdarbības Centrālās savienības «Turība» Preiļu kooperatīvajā arodvidusskolā valdīja pilnīga neskaidība — ēku kompleksu nopirka Preiļu pašvaldība, neilgu laiku nostrādājušais direktors bija aizgājis no darba, audzēkņi un darbinieki bija neizpratnē, vai skola

Audzēknes (no kreisās) Inga Ivbule, Ivita Ivbule, Inga Krūmiņa, Diāna Samuile, amatu mācības skolotāja Nadežda Amelohina, audzēkne Vaira Bruzgule un direktora vietniece Anda Mihailova. Amatu mācības skolotāja Nadežda Amelohina šajā skolā ir viena no ilggadīgajām darbiniecēm, nostrādājusi astoņpadsmit gadus. Viņa vislabāk zina, kā šajos gados izmainījušās prasības pārdevēja darbā, kā šodien jāgatavo pārdevējas, kas nevis stāv aiz letes, bet prot reklamēt, ieteikt precī, prot preces anotāciju no angļu valodas iztulkot latviski.

Preiļu arodvidusskolas direktore Vaira Vucāne.

viņus 1. septembrī maz gaida, un kopumā — kas ar skolu un kolektīvu būs tālāk? Taču drīz vien viss noskaidrojās, pie darba ķērās enerģiska direktore Vaira Vucāne, skola nav nekā zaudējusi no sava ritma, tai vienīgi ir mainīts nosaukums un šodien tā saucas Preiļu arodvidusskola. Vai ir mainījies skolas profils reizē ar nosaukumu, kā tā darbojas, kas to finansē, kas un ko šeit mācās, kādas ir skolas perspektīvas, to pastāstīja pati direktore Vaira Vucāne:

— Šo ēku komplekss no kopdarbības Centrālās savienības «Turība» tika nopirkts ar domu izmantot Preiļu 1. vidusskolai, kad tā būs ieguvusi ģimnāzijas statusu. Kā zināms, šajā jautājumā ir daudz neskaidību tieši tajā ziņā, kas atkarīgs no valdības, un šī skola darbojas kā arodskola, kurā tiek iegūtas dažādas tirdzniecības specialitātes. Pie visa tā, uzskatu, ka, lai šeit ienāktu ģimnāzija, te ir vajadzīgi milzīgi ieguldījumi, jo nav neviena kabineta, kas atbilstu ģimnāzijas prasībām.

Ir skaidrs, ka arodvidusskola pastāvēs kaut gan pilsētas dome vēl nav pateikusi ar lielu pārliecību, ka pilsētai vajadzīga arodvidusskola. Nesen biju aizbraukusi uz Aizkraukli, uz semināru, kur vietējās pašvaldības — pilsētas domes priekšsēdētājs pateica, lai tur būtu kā būdams, mani bērni pa ielām neklidās. Tāpēc ir vajadzīga arodvidusskola, jo pēc devītas klases visi aiziet uz vidusskolu nevar. Es pilnībā pievienojos šim uzskatam.

Esam nolēmuši skolā veidot komercizglītības centru, bet, ja būs nepieciešamība un sabiedrības pieprasījums, veidosim dažādas grupas un tādu materiālo bāzi, lai varētu apgūt profesijas, kādas ir nepieciešamas pilsētai un rajonam.

Šajā mācību gadā skolā turpina mācīties visas iepriekšējo gadu grupas. Divas grupas mācības šo-

gad beigs, paliks četras. Izglītības ministrijas plānos paredzēts jaunajam mācību gadam uzņemt trīs grupas — vismaz 75 jauniešus. Viena grupa atkal mācīsies pēc Latvijas — Dānijas projekta komercizglītības pamatus, otrā grupā mācīsies grāmatvedes un mazumtirdzniecības pārdevējas. Šajās grupās uzņemsim ar devingadīgo izglītību. Trešajā grupā uzņemsim pēc vidusskolas, tajā mācīsies tūrgiņi.

Skolas darbinieku kolektīvs ir piedzīvojis daudz problēmu, jo pēdējā laikā dažādu apstākļu dēļ nav bijis īsta direktora. Taču pasniedzēji ir ar pamatīgu pieredzi, ilgi strādājuši un ar visiem var atrast kopīgu valodu. Sevišķi liela pieredze tajos priekšmetos, kuru pasniegšanā skola specializējusies, kā tas ir sagādnieka, grāmatveža, pārdevēja profesijām. Šim specialitātem ir arī laba materiālā bāze. Šobrīd nav ekonomikas pasniedzēja.

Skolā notiek sporta nodarbības, darbojas dramatiskais pulciņš. Bet ar to ir par maz, lai apmierinātu audzēkņu intereses.

Ļoti nopietni domājam par pieaugušo komercizglītību, kas pilsētai būtu nepieciešama. Tās būtu maksas apmācības, kurās varētu apgūt gan darbu ar datoriem, gan grāmatvedības iemaņas, gan citas zināšanas, kas ikdienā nepieciešamas tiem cilvēkiem, kas mēģina uzsākt savu biznesu.

Komercizglītība šodien ir pamatā visam, kas notiek. Mūsu audzēknes labprāt ņem praksē lielo pilsētu, pat Rīgas uzņēmumus.

Vairas Vucānes teikto papildināja direktora vietniece mācību ražošanas darbā Anda Mihailova:

— Mācību gads norit pēc Izglītības ministrijas plāna. Trīs grupas mācās pēc Latvijas — Dānijas sadarbības projekta, šīs mācības notiek jau otro gadu. Vasarā divi labākie audzēkņi, kuri labi pārzina arī angļu valodu, brauks papildināt zināšanas uz Dāniju. Dāņi regulāri ierodas pie mums, apmeklē mācību stundas, kontrolē, kā strādājam. Bāze ir Rīgas pārtikas rūpniecības

tehniskums, kur atrodas Dānijas birojs, kurā visu laiku uzturas trīs četru cilvēku brigāde, kas tad arī ar mums sadarbojas.

Šī grupa rīko seminārus, uz kuriem regulāri brauc pasniedzēji no mūsu skolas, ar dāņu palīdzību izstrādā mācību programmas, tiek sagatavoti un mums iedoti materiāli, iespiestas grāmatas — mācību līdzekļi, ko izstrādāja mūsu pašu skolotāji, datormācībā un grāmatvedībā. Šīs grupas audzēkņi iegūst ļoti pamatīgas zināšanas grāmatvedībā. Tas ir liels pluss atšķirībā no pārējām grupām.

Datoru mācību apgūstam Preiļu 1. vidusskolā datoru klasē. Pēc mācību beigšanas audzēkņi varēs strādāt gan ar datoriem, gan par grāmatvežiem, gan par augstas klases sekretārem lietvedēm, kas zinās gan pareizu vēstulju noformēšanu, gan mācēs stādīt priekšā angļu valodā sevi un savu uzņēmumu, gan daudz ko citu.

Ar skolas audzēkņēm, kuras mācās pēc Latvijas — Dānijas sadarbības projekta, saruna risinājās par nākotnes nodomiem, par to, kur šeit gūtās zināšanas meitenes varēs izmantot.

— Esmu no Daugavpils rajona, šeit iegūšu pamata komercizglītību, — saka Inga Ivbule. Viņas diviņu māsa Iveta domā, ka skola ir laba arī tādā ziņā, ka pēc devītas klases absolūcijas, kad varbūt vēl nav īsti skaidri nākotnes nodomi, šeit var lietderīgi izmantot laiku, gan iegūstot specialitāti, gan vidējo izglītību.

Inga Krūmiņa no Līvāniem stāsta, ka beigusi šo skolu mācīsies kādā augstākā mācību iestādē, kur turpinās dziļāk apgūt šeit iegūto grāmatvedes profesiju. Diāna Samuile un Vaira Bruzgule no Jēkabpils rajona pēc šīs skolas absolūcijas mācīsies tālāk. Meitenes nav īsti pārliecinātas, ka ar skolas zināšanām spētu pašas dibināt savus uzņēmumus, bet ir vienprātis, ka šeit pavadītie gadi nav velti, ka ir pamats tālākai izglītībai vai darbam citu vadītos uzņēmumos.

L.Rancāne
J.Silicka foto

Ziņas no Rožupes pagasta

Jauno budžetu gaidot

Tāpat kā citos pagastos, arī Rožupē jaunais budžets šim gadam tiks apstiprināts ne ātrāk kā aprīlī. Bet 1995. gada budžets izpildīts par 107%, joprojām grāmatvedības atskaitēs figurē arī «Bankā Baltija» zudusi summa — 13% no reālajiem (Ls 60 tūkstoši) pagājušā gada budžeta līdzekļiem. Lauvas tiesu budžeta sastādījusi valsts dotācija — 68% jeb 40 tūkstoši latu.

Pagājušā gadā ieņēmumi no ienākuma nodokļa — 17% no kopbudžeta, no zemes nodokļa 14%, no mežiem 8%, no īpašuma nodokļa — nepilns 1%.

Izglītībai iztērēti 34% (iekļaujot starpskolu norēķinus), sociālajai nodrošināšanai 22%, 9% kultūras namam un bibliotēkām, 28% pagasta padomei, 2% tautsaimniecībai, 1% veselības aprūpei (Ls 200 pārskaitīti Līvānu slimnīcai ātrās medicīniskās palīdzības automašīnas iegādei, Ls 500 iztērēti pagasta iedzīvotāju ārstēšanās izdevumu apmaksai).

Pagājušajā gadā vientuļajiem pensionāriem pagasta padome piešķīra Ls 20 pabalstu malkas iegādei. Ls 7000 tika izmaksāti trūcīgajiem pagasta iedzīvotājiem atsevišķos gadījumos. Ap 2000 latu tika iztērēti skolēnu ēdināšanas apmaksai.

Šī gada budžeta prioritāte būs Rožupes pamatskolai, kur plānots veikt apjomīgus remontdarbus. Arī pedagogu algas šogad rēķinās pagastā.

Pagasts, kā līdz šim, turpinās 50% apmērā apmaksāt iedzīvotāju ārstēšanos slimnīcā un 50% apmērā pensionāriem zobu protezēšanu. Šim mērķim 1996. gada pirmajos mēnešos jau iztērēti tik daudz, cik pagājušā gada laikā — Ls 500. Pagasts turpinās arī 25 latu pabalsta izmaksas bērnu gadījumos. Līdzekļu sadalījums pārējām vajadzībām, protams, būs atkarīgs no naudas daudzuma pagasta budžetā.

Šī gada martā ar pagasta padomes lēmumu Rožupē ir izveidota jauna institūcija — pagasttiesa (priekšsēdētāja Kornēlija Ivanova). Tā, atšķirībā no pilsētu pašvaldību bāriņtiesām, izpildīs arī notariālās funkcijas.

Blakus pagasttiesas telpām pagasta padomes ēkas 3. stāvā izremontētas un iekārtotas arī dzimtsarakstu nodaļas telpas. Šajos darbos tika iesaistīti algotajos sabiedriskajos darbos nodarbinātie bezdarbnieki. Šobrīd pagastā viņi ir seši, un tiek nodarbināti arī ceļu tīrīšanas darbos, strādā komunālajā saimniecībā, arī sociālajā aprūpē.

Pagastā, tāpat kā visur Latvijā, turpinās zemes reforma. Zemes komisijas lēmums par īpašumtiesību atjaunošanu ir pieņemts 199. gadījumos. 75 īpašumi (978 ha) jau reģistrēti Zemesgrāmatā. Zemesgrāmatā reģistrēti arī 4 kopīpašumi (102 ha). Par sa-

maksu zeme uzmērīta 11 personām, 83 gadījumos aprēķinātas kompensācijas. Zemes nodoklis šogad Rožupes pagastā noteikts Ls 1,53 par ha (par mežiem — Ls 1,02 par ha).

Būt vai nebūt piensaimnieku biedrībai Rožupes pagastā?

Par šo jautājumu Rožupes zemnieki diskutēja 22. martā — lielajā pagasta iedzīvotāju kopsapulcē, bet līdz konkrētai atbildei tā arī nenonāca.

Patī biedrības priekšsēdētāja Gunta Jaundzema ir par šīs biedrības likvidēšanu: «Rožupes pagasta piensaimnieku biedrībā šobrīd ir 77 biedri. Kad to dibinājām, tika nolemts, ka biedra nauda būs Ls 2,50 par govī gadā. Šobrīd piensaimnieki biedra naudu nemaksā, un kāpēc viņiem to maksāt, ja es no savas puses neko piedāvāt nevaru, arī ar runāšanu es viņu intereses aizstāvēt nevaru.

Es uzskatu, ja biedrībai nav sava piena pārstrādes uzņēmuma, tad tās pastāvēšana neattiecinājās. Liela nauda — Ls 100 gadā Rožupes piensaimnieku biedrībai jāmaksā arī Centrālajai piensaimnieku savienībai. Ko mēs varam samaksāt, ja kasē šobrīd ir 14 lati.

Mums ir palikusi vecā pienotava, bet tā ir izdemolēta. Pagājušā gadā par šīs ēkas nomu tika noslēgts līgums ar bijušo paju sabiedrības priekšsēdētāju Jāzepu Brakovski. Viņš gribēja ņemt kredītu un izveidot nelielu piena pārstrādes uzņēmumu. Kredītu viņš nedabūja, arī līgumā paredzētās saistības, — uzturēt ēku un tās apkārtni kārtībā, nepildīja. Vēlāk Brakovska kungs izteica vēlēšanos pirkt šo māju (tās aptuvenā cena Ls 6000), bet pārdomāja. Domājam šai ēkai izsludināt publisko piedāvājumu, varbūt pircēji atradīsies. Iegūtie līdzekļi noteikti paliks pagasta rīcībā.

Vēl piensaimnieku biedrībai ir palikušas 40 a/s «Preiļu siers» akcijas, kas tika iegādātas uz piensaimniecības kopējā rēķina. Tās par sākotnējo vērtību (Ls 3,50 + 0,33 sertifikāti) piedāvājam izpirkt biedrības biedriem. Cilvēki pieteicās uzreiz, jo kāpēc to nedarīt, ja šodien akcijas cena jau ir 22 lati + 1 sertifikāts. Ja uzņēmums strādātu, tad tie, kam piederētu vismaz 30 akcijas, gūtu kādu peļņu. Tiem, kam ir tikai 1 akcija, protams, nav liela ieguvuma.

Pašai piensaimnieku biedrībai pastāvēt vairāk nav jēgas, un es uzskatu, ka tā jālikvidē. Ja nu vienīgi notiks brīnums, un visi sāks kooperēties un atkal veidot kolhozus...»

Daina Kursīte

Zemnieki var piedalīties «Jēkabpils grauda» privatizācijā

Gandrīz visi labības pārstrādes uzņēmumi līdz šim privatizēti bez graudu audzētāju kooperatīvu līdzdalības, taču zemnieki vēl var pacīnīties par «Jēkabpils grauda» akciju kontrolpaketes iegūšanu. Tiesa, tas tiks privatizēts kopā ar Mikēlanu cūku fermu, kurā ir 26 000 cūku...

Lai piedalītos šī objekta privatizācijā, mūsu rajona graudu audzētāju kooperatīvs ir iekļāvis Jēkabpils graudkopības agrokooperatīvajā sabiedrībā, kura arī būs pretendents «Jēkabpils grauda» privatizācijai.

Rajona lauksaimniecības departamenta speciālists ekonomikas jautājumos Ē. Ancāns pastāstīja, ka mūsu rajona graudu audzētāju kooperatīva biedriem tiks ie-

dalīts noteikts daudzums akciju ar 25 latu nominālvērtību, kuras varēs izpirkt par sertifikātiem.

Rajona lauksaimniecības departaments aicina zemniekus, kuri nav šī kooperatīva biedri, tajā iestāties, jo individuāli, bez kooperatīva starpniecības, iegādāties «Jēkabpils grauda» akcijas nevarēs. Lai iestātos kooperatīvā, jāiemaksā 12,5 latu liela daļības maksa.

29. martā, kad graudu pārstrādes uzņēmumi slēgs līgumus ar zemniekiem par graudu iepirkšanu un minerālmēslu piegādi uz kredīta, mūsu rajona graudu audzētāji varēs slēgt līgumus arī ar «Jēkabpils graudu».

A. Iljina

Seminārs celtniekiem, komunālo dienestu, siltumtīklu vadītājiem, pašvaldību pārstāvjiem

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļa 1996. gada 4. aprīlī no plkst. 10.00 līdz 13.00 rajona padomes zālē (Raiņa bulv. 19) rīko semināru par siltumizolācijas materiālu ražošanu, māju siltināšanu un pārbūvi.

Iespējams līdzdalība seminārā: pārstāvji no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas Būvniecības departamenta, Laukceltnieka.

Tāl. uzziņām 22235.

Seminārs zemniekiem, konsultantiem un citiem interesentiem

Preiļu rajona padomes attīstības plānošanas nodaļa 1996. gada 10. aprīlī plkst. 11.00 rajona padomes zālē (Raiņa bulv. 19) rīko semināru par ekoloģiski tīru dārzenu un graudaugu audzēšanu, par iespējām iegūt zaļo sertifikātu. Seminārā piedalīsies bioloģijas zinātnieks doktore Skaidrīte Albertiņa.

Tāl. uzziņām 22235.

Pirms pieciem gadiem

1991. gada marts

◆ 3. martā notiek Vislatvijas aptauja. Tajā piedalās 32 991 rajona iedzīvotājs. Uz aptaujas jautājumu «Vai Jūs esat par demokrātisku un valstiski neatkarīgu Latvijas Republiku» 79,63 procenti atbild: «Jā».

◆ Preiļu rajonā tiek reģistrēti pirmie bezdarbnieki, 115 no viņiem — Līvānos.

◆ Tiek izveidota Aglonas patērētāju biedrība.

◆ Pēc divu gadu pārtraukuma notiek rajona sporta spēļu sacensības slēpošanā. Piedalās 74 sportisti no astoņiem fizikultūras kolektīviem.

◆ Rajona kultūras nodaļa sāk gatavošanos Garīgās mūzikas festivālam, kas notiks 1991. gada vasarā. Panākta vienošanās ar Rīgas metropolijas kūrju par sadarbību šī pasākuma organizēšanā.

◆ Lai kompensētu nelabvēlīgo laika apstākļu radītos zaudējumus 1990. gada rudenī, no republikas budžeta Preiļu rajonam tiek iedalīti 2 miljoni 132 tūkstoši rubļu, tai skaitā 1 miljons 132 tūkstoši rubļu sēklas, bet 1 miljons 501 tūkstotīs rubļu — lopbarības iegādei.

◆ LTF Preiļu nodaļa aicina visus kādu laiku aizmirst politiskās batalijas un draudzīgi iziet pavasara talkās, lai pēc tam konkursa veidā noskaidrotu sakoptāko sētu.

Seminārs par datoru izmantošanu skolvadībā

Preiļu 1. vidusskola veiksmīgi sadarbojas ar Sorosa fondu. Vairāki skolas direktora Jāņa Eglīša un skolotāju izstrādātie projekti ir guvuši fonda atbalstu. Arī projekts mācību semināra «Datoru izmantošana skolvadībā» organizēšanai. Skolas brīvlaikā šeit ieradās Latgales reģiona direktori — Daugavpils 10., Aizkraukles 2., Gulbenes 1. un citu vidusskolu vadītāji.

Rajonu skolu valdes izvēlējās skolas, kurās ir datoru bāze, jo šie kursi nebija domāti iesācējiem, bet jau pieredzējušiem cilvē-

kiem, kas ar datoriem spētu vadīt pedagoģiskos procesus.

Semināra laikā Preiļu 1. vidusskolā direktori noklausījās lekcijas un praktiski strādāja ar datoriem, apgūstot vairākas tēmas. Pats Jānis Eglītis vadīja nodarbību ciklu par informācijas savākšanu, apstrādāšanu un analīzi. Ar semināra dalībniekiem strādāja arī skolotāji Aldis Buks, Māriete Seile, Eleonora Bleive, skolu valdes darbinieks Andris Kurlovičs, skolas bijušais audzēknis Guntars Zimelis.

Vislatvijas kultūras darbinieku konference

Rīgā notika Vislatvijas kultūras un tautas namu darbinieku sanāksme, kurā piedalījās arī Preiļu, Rožkalnu, Aizkalnes, Aglonas un citu kultūras namu darbinieki. Notika domu apmaiņa, gan uzklāstot «apakšas», to vidū bija arī vairāki runātāji no Latgales rajoniem, diemžēl pēdējā brīdī mājas palika preiliešu pilnvarotā runātāja un runa, kā arī uzklāstot «augšas» — kultūras ministru Ojāru Spārīti, Kultūras ministrijas Kultūras nozaru koordinācijas departamenta vecāko referenti Annu Jansoni un citus.

Lauku kultūras darbinieki izteica neapmierinātību ar paredzamo teritoriālo reformu, ar līdzekļu trūkumu normālai kultūras dzīves organizēšanai (kā teica Ogres pārstāve, vīrs ar savu mašīnu izvadā pašdarbniekus, vīramāte no saviem krājumiem cep torti vai maizi, lai pacienātu, situācija, ko tik labi pazīst arī mūsu rajona kultūras darbinieki), bet E. Melngaiļa Tautas mākslas centra vadītājs Jānis Kurpnieks puda bažas par to, vai vispār spēsim saglabāt savu lielāko bagātību — latviešu dziesmu svētkus.

Lielienu ieskaņa skolēnu jaunrades centrā

«Pavasara zvani zvana», tā saucas izstāde, kas atvērta skolēnu jaunrades centrā. Te ir perēkļi ar krāsainām olām, izdomāti Lieldienu kaktusi, čaumalās tup dzeltenī čiepstuļi un daudzas citas lietišas, ko šuvušas, audušas, tamborējušas, mezglojušas, zīmē-

jušas, no māla lipinājušas, vai citādi veidojušas visu jaunrades pulciņu dalībnieku rokas. Izstādē redzami Vijas Kokorietes, Līgas Klodānes, Dinās Švalbes, Veronikas Smanes, Natālijas Onufrijevas, Ināras Určas audzēkņu darbi.

Skolotāju kora 23. sezona

◆ Pagājušās nedēļas nogalē skolotāju koris koncertēja Ventspilī. Neilgi pirms tam koris ar koncertu ciemojās Krāslavā. Par vieskoncertu kora mēdžers Alberts Vucāns pastāstīja:

— Pērn skolotāju koris uzņēma Tautas kori «Līvzeme» no Ventspils. Šis bija atbildes brauciens. Ventspils kultūras centra mazajā zālē, kura kā radīta kamerkoru dziedājumiem, kopā ar «Līvzemi» sniedzām koncertu. Korim ļoti mīļa ir Pētera Barisona dziesma «Pavasara jausmas», ko arī Ventspils klausītāji jūsmīgi uzņēma, pa daļai arī tāpēc, ka tā lieliski atbilst pašreizējai noskaņai pēc ilgās ziemas. Šajā dziesmā vajadzīgs soļo, ar ko vienmēr un arī vieskoncertā labi tika galā Iveta Soldāne. Ventspilniekiem ļoti patika arī «Treis vokori vītu taisu» — latgaliešu tautas dziesma Diānas Kačanovskas apdarē, kas ieguva godalgotu vietu pērn notikušajā latgaļu tautas dziesmu apdares konkursā.

Otrajā ciemošanās dienā saimnieki bija sagādājuši iespēju ar kuģīti «Hercogs Jēkabs» izbraukāt ostas akvatoriju, aplūkot jūras vārtus.

Pašlaik rajona skolotāju koris gatavojas A. Jurjāna jubilejas koru konkursam. Tas notiks 14. aprīlī, bet pagaidām vēl nav īstas skaidrības par repertuāru. Lieta tāda, ka vairāki skolotāju kora dalībnieki — Iveta Soldāne, Karina Oša, Natālija Beļkova un citi dzied arī Aglonas bazilikas

korī, bet šis koris konkursa laikā brauc koncertēt uz Spāniju.

Skolotāju kori dzied 35-40 pedagogi, bet ziemas apstākļos, kad nav iespēju nokļūt uz mēģinājumu, regulāri ierodas pa 25-30 dziedātāji. Vairāk nekā divdesmit gadus kori dzied Marija Volkova, Karina Oša, Jānis Teilāns, Alberts Vucāns, Biruta Šalajeva, daudz ir citu ilggadīgu dziedātāju. Kora tradīcijas turpina un veido arī jaunākās paaudzes dziedātāji — Līga Vuškārniece, Iveta Višķere, Iveta Soldāne, Laima Sondore. Pēdējos gados par kora māksliniecisko izaugsmi gādā Edgars Znutiņš, kādreiz absolvējis Preiļu bērnu mūzikas skolu, bet tagad ir Daugavpils Universitātes Mūzikas katedras dekāns.

Skolotāju koris šovasar piedalīsies arī Latvijas skolotāju kora salidojumā, kas jūnijā nogalē notiks Liepājā. Piecus gadus turpinās draudzība ar kādu Francijas kori, katru vasaru vai nu prelieši brauc uz Franciju, vai otrādi. Tā kā franču dziedātāji pērn ciemojās Preiļu rajonā, šogad paredzēta preiliešu braukšana uz Franciju. Tiek gaidīts oficiāls ielūgums, kas parasti pienāk tad, kad francūžu pusei par koncertturneju viss jau ir norunāts. Iespējams, ka skolotāju koris šogad uz Franciju brauks septembrī, kad vīnogas jau nogatavojušas.

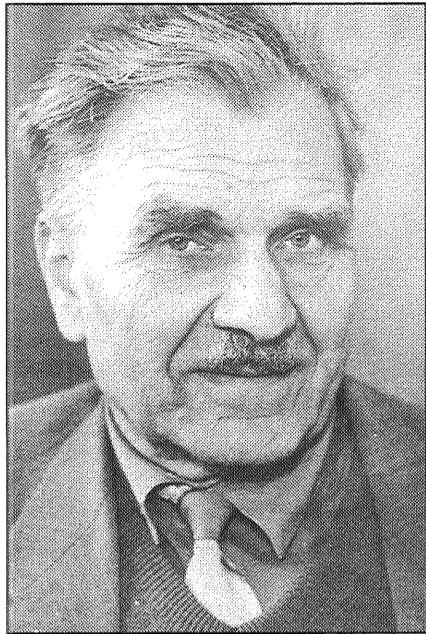
Materiālus sagatavoja L. Rancāne

«Novadnieka» lasītāju ievēribai

Laikraksta «Novadnieks» kārtējais numurs iznāks nākamajā sestdienā, 6. aprīlī.

Intervija ar deputātu

«Deputāts kā priekšstrādnieks»

▼ **Antons Rancāns. Rajona padomes deputāts no Latvijas Zemnieku savienības saraksta. Darbojas komitejā, kas risina kultūras, izglītības un veselības aprūpes jautājumus.**

— Vispirms paldies par to, ka «Novadnieks» atradis iespēju painteresēties par vietējo pašvaldību deputātiem, uzklaut mūsu domas!

— **Kādi kritēriji jūs pamudināja iesaistīties politikā un izvirzīt savu kandidāturu vēlēšanām?**

— Politikā tiku iesaistīts vēl tad, kad dibinājās kolhozi — tēvs bija lēģerī Ņižnijtagilā Urālos, bet mūsu ģimenei bija piekarināta krūlu birka. Neuzņēma kolhozā, kamēr izpostīja visu iedzīvi. Arī tad, kad vidusskolā visu klasi uzņēma komjaunatnē, mani — nē. Kad kādā no nacionālo partizānu tvarstīšanas reizēm nokļuva iznīcinātāju rokās, nedēļu tiku noturēts pagasta milicijas nodaļā, tad pārveda uz Rēzekni un pratināja par piederību partizāniem vai slepenajai organizācijai, kura bija atklāta Naurēnu vidusskolā. Vārdu sakt, no tēva mantotie politiskie «melnie plankumi» mani pavadījuši visu dzīvi...

Ārpus politikas nevarēju palikt strādādam Kārsavas, Ludzas un Preiļu rajonu kompartijas avīzēs, kompartijā biju trīsdesmit gadus.

Kopš 1991. gada aprīļa esmu Latvijas Zemnieku savienības biedrs, kopš tā laika biju arī rajona nodaļas priekšsēdētājs. Bija jāorganizē un jārikojas LR 5. Saeimas vēlēšanu kampaņā, arī vietējo pašvaldību vēlēšanās. Kā organizācijas vadītāju partijas biedri mani deleģēja vēlēšanu sarakstā. Pārējais bija vēlēšanu ziņā.

— **Kāda bija vēlēšanu programma un kas no tās realizēts pēc divu gadu darba?**

— Savas īpašas programmas LZS rajona nodaļai nebija, jo mums jāpakļaujas partijas disciplīnai un partijas kopējai programmai. Pašvaldību vēlēšanu laikā LZS autoritāte bija augsta, tāpēc vēlēšanās guvām labus rezultātus (mums ir trīs deputāti rajona padomē).

Programmu LZS rajona nodaļa izstrādāja pēc tam, kad deputāti bija iepazīšies ar uzdevumiem, kas tiem jārisina. Jāpiebilst, ka šī sasaukuma vietējo pašvaldību padomes strādā jaunos politiski ekonomiskajos apstākļos. Tāpēc sākumā bija jāiepazīstas ar zemes ierīcības lietām un citiem ar to saistītajiem jautājumiem. Vēlētājiem nācās daudz ko skaidrot par zemes reformu strīdus jautājumus (Siļukalna pagastā).

Palīdzējām risināt problēmas, kas radās pēc paju sabiedrību likvidēšanas un zemnieku kopdarbības sabiedrību veidošanās (piemēram, Upmalas pagastā). Bija strī-

dīgi gadījumi starp kopdarbības sabiedrībām un to locekļiem.

Laika gaitā daudzas no nesaskaņām pieklusušas, zemnieki atskārtuši, ka partija nevar palīdzēt materiāli, pašiem vien jātiec galā ar savām saimniecībām.

Vēl toreiz mūsu programmā bija ierakstīts izpētīt, kāpēc akciju sabiedrībai «Preiļu siers» neveicas ar darbu, kāpēc krājas parādi, bet atbildīgi darbinieki tajā pat laikā visu acu priekšā ceļ lepnas mājas. Pēc tam bija tikšanās ar uzņēmuma darbiniekiem, bija lēmumi rajona padomes sēdēs...

Pašlaik iestājies neliels pieklusums. Bet nesenu notikušajā sanāksmē, kurā tika novērtēta situācija pēc LZS kongresa, pieņemts lēmums izmantot visas iespējas, lai tiktos ar vēlētājiem, uzklautu viņu domas.

— **Kā vērtējat rajona padomes darbu?**

— Pozitīvi vērtējams tas, ka savas domas padomes sēdēs var pagūt izteikt visi vienpadsmit deputāti, ka viņi savos spriedumos vadās gan no dzīves pieredzes, gan to cilvēku viedokļiem, kuri par viņiem balsojuši. Pozitīvi var vērtēt arī to, ka mani kolēģi neuzskata par lieku atgriezies pie agrāk pieņemtajiem lēmumiem, tos labot vai papildināt, pielāgojot mainīgajai situācijai, rēķinoties ar citu domām.

Tiesa, pēdējo gadu laikā stipri sašaurinājies to jautājumu loks, kas mums jāapspriež. Mūsu ziņā palikusi veselības aprūpe, izglītība un kultūra. Pašreizējais deputātu sastāvs ir vadītāji un speciālisti no dažādām tautsaimniecības nozarēm. Arī es un mani kolēģi no LZS «frakcijas» piešķaitāmi pie tiem, kuriem būtu jārisina lauku problēmas. Bet tādu rajona padomes darba plānā nav, toties dzīvē — cik uziet.

Tagadējās padomes darbā nav ne sējas kampaņu, ne ciņas pret nezālēm, kā tas bija agrākajos laikos. Un zinoši speciālisti tā vietā, lai domātu, kā attīstīt zemkopību, kā gūt peļņu, ir spiesti lemt par pāris desmitu latu piešķiršanu kādam kultūras pasākumam vai kam citam.

Varbūt ar vērtīgām idejām varētu nākt klajā deputāti no rajona lauksaimniecības departamenta? Lauksaimniecība taču ir un paliek mūsu dzīves pamatu pamats. Savs vārds te sakāms arī mums, deputātiem no LZS.

Pārāk maz esam sprieduši un lēmuši par rajona perspektīvām. Projekti gan ir, tomēr tie ir ļoti vispārīgi, pārāk zinātniski, lai būtu izprotami visiem. Vai rajona padome nevarētu izstrādāt ko reālāku un taustāmāku? Perspektīvās plānošanas nodaļa ir pārāk plaša, tai derētu kļūt piezemētākai.

Dažus sīkiskus jautājumus vajadzētu atstāt galīgi izlemšanai tikai komitejās, kas ir pilnīgi saskaņā ar mūsu valsts likumiem. Padomes sēdēs būtu vairāk laika nopietnākām lietām. Darbu negatīvi ietekmē arī situācija valstī, saspringtais finansiālais stāvoklis un tas, ka tik vēlu tiek pieņemts rajona padomes darbības pamats — budžets.

Kaimiņu rajonu pieredze liecina, ka tomēr vajadzīga lielāka iniciatīva un drosmie darboties. Esmu pārliecināts, ka LZS rajona nodaļas ielānotā «iešana tautā» pateiks priekšā daudz noderīgu un vērā ņemamu ideju.

— **Kas ir deputāts — tautas balss, tautas kalps?..**

— Deputāts visdrīzāk ir priekšstrādnieks, kuram jādzēns pirmā vāga, jāiet pirmais vāls un jāskatās, ko un kā dara citi, vai viņiem nav kas vajadzīgs. Ievēlot savus pārstāvjus padomēs, cilvēki bija pārliecināti, ka perspektīvo uzdevumu veik-

šanai, izzināšanai visnoderīgākie būs gudrākie un zinošākie deputāti, tie, kas ir vairāk informēti.

LZS nav iespēju palīdzēt zemniekiem būvēties, pirkt tehniku. Mēs varam vienīgi atbalstīt viņus morāli, informēt un izskaidrot. Šim nolūkam tagad kalpos nesenu nodibinātais informācijas centrs. Ja vēlētāji izvirzījuši mani pārstāvēt viņu intereses, apveltījuši ar pilnvarām, tad man arī iespēju robežās jāpilda šis pienākums.

— **Kā veidojas darbs komitejā?**

— Esmu iesaistījies kultūras, izglītības un veselības aprūpes komitejā. Visvairāk mani uztrauc tas, ka katrā sēdē ir jāizskata lietas par nelabvēlīgajām ģimenēm, kur bērni nebauda pienācīgu audzināšanu vai vispār atstāti likteņa ziņā. Gan valdības, gan rajona līmenī ātrāk vajadzētu atrisināt bāreņu lietas, aizstāvēt viņu tiesības un palīdzot iekārtoties dzīvē.

Nesen pabijām Salenieku pansionātā un Aglonas lauku slimnicā, kur tā sauktajās sociālajās gultās atrodas četri mazuļi. Nav iespējams vienaldzīgi klausīties mediķu un darbinieku stāstījumu, kādi viņi ieradās Aglonā. Toties patīkami vērot, kā viņi izmainījušies jaunajos apstākļos. Rajonam ļoti vajadzīga mazgadīgo bāreņu novietne, internātskola, plašs un labiekārtots pansionāts veco ļaužu aprūpei.

Pēc mūsu komitejas iniciatīvas tika izsludināts konkurss par rajona ģerboni, goda rakstu. Tas ir labi un derīgi. Bet kādreiz taču bija konkursi par labāko zemnieku sētu, pat labāko pagrabu vai pirti. Vai tie nebūtu jāatkārto?

Nesen iepazīnāms ar mācību un darba apstākļiem Aglonas internātgimnāzijā. Iestājamies par tās statusa atjaunošanu tādā veidā, lai te varētu mācīties un dzīvot gan bāreņi, gan daudz bērnu ģimeņu atvases. Starp viņiem taču ir daudz talantīgu jauniešu, kas Latgales slavu var aiznest pāri citiem novadiem.

— **Kā raksturojat pašreizējo ekonomiski politisko situāciju valstī, par ko vairāk būtu jādomā Saeimai?**

— Apstākļos, kad notiek pāreja no viena valstiska veidojuma uz otru, nevar iztikt bez politiskiem vai saimnieciskiem zaudējumiem. Tas ir likumsakarīgi, tāpat kā bez sāpēm nevar atbrīvoties no audzēja. Tomēr operācijai jābūt pēc iespējas prasmīgākai.

Mēs savā Latvijā esam rīkojušies pēc komunistiskās internacionāles parauga — visu sagrausim un celsim no jauna! Vai tas bija vajadzīgs?

Pamazām sabiedrība tomēr atpapas no šoka, uztausta tos darbības virzienus, kas atbilst jaunajām prasībām. Tomēr paies vēl vairāki gadi, kamēr jutīsim rezultātus. Kļūdas, pārsteidzība augstākajos valsts varas gaitējos — gribētos, lai to būtu mazāk.

Kādu valsts likumdevēju orgānu esam ievēlājuši, ar tādu jāsamierināsim. Protams, ka Saeimai vajadzētu vairāk domāt par valsts kodolu — lauksaimniecību, zemniecību, par kultūras, kas ir unikāla parādība, saglabāšanu un kopšanu, par tautas labklājības celšanu.

— **Vai piekritīsit vēlreiz balotēties?**

— Tagad gan vairs neesmu LZS nodaļas priekšsēdētājs, bet gan viens no vietniekiem. Arī šajā amatā būs jāpiedalās nākamo vēlēšanu sagatavošanas kampaņā. Līdz tam jāgādā par savas organizācijas slavas atjaunošanu, tās ietekmes palielināšanu. Visos pagastos jāiedibina vietējās nodaļas. Balstoties uz to ieteikumiem, tiks sastādīti kandidātu saraksti nākamajam pašvaldību vēlēšanām. Tur tad arī viss būs redzams.

— **Paldies par sarunu!**

Jautāja L.Kirillova
J.Silicka foto

Saeimas deputātu vizīte Preiļu pusē

◆ Ši gada 22. martā Saeimas deputāti no Latgales vēlēšanu apgabala Jānis Strods un Kārlis Čerāns, kā arī Sociālo un darba lietu komisijas sekretārs Andris Saulītis un Prezīdija locekle Janina Kušnere apmeklēja Preiļu rajonu.

Tas bija otrais lielākais frakcijas «Latvijai» deputātu brauciens uz Latgali pēc Balvu rajona apmeklējuma.

Mēs pabijām Preiļu slimnicā, 1. vidusskolā, a/s «Preiļu siers», a/s agrofirmā «Turība», Riebiņu pagastā un noslēgumā tikāmies ar Preiļu rajona padomes priekšsēdētāju I.Meluškānu.

Vizītes galvenais mērķis bija noskaidrot, kā pieņemtais valsts budžets 1996. gadam, pašvaldību finansu izlīdzināšana un akcīzes nodokļa pacelšana degvielai ietekmēs esošo situāciju un ko Preiļu pusē domā par valdības iecerēto administratīvi teritoriālo reformu un kā izdzīvot tālāk.

Esošo situāciju varu raksturot ar vienu vārdu — katastrofa. Bezdarbs. Slimnicai vajag jaunu veļas mazgātuvu, vidusskolai nav naudas sporta zāles celtniecības pabeigšanai, skola pārpildīta, «Turībai» «Bankā Baltija» iesaldētas visas pajas 250 000 latu vērtībā. Bet visklaidzīgākais valdības bezatbildības fakts ir a/s «Preiļu siers». 95% no rūpniecības produkcijas tiek eksportēta (Dānija, Holande), bet tā nevar zemniekiem samaksāt par pienu tūlīt un palīdzēt tiem uzlabot piena kvalitāti un palielināt nododamā piena daudzumu. Iemesls ļoti vienkāršs — ministrija par 1995. gadu rūpnīcai nav samaksājusi 74 tūkst. latu likumīgo eksportsubsidiju, kaut gan budžetā tā bija iedalīta. Lai gan 51% a/s akciju pieder valstij(?), valdība nav nākusi pretī, lai palīdzētu dabūt kredītu. Ar to jādzēš 300 tūkst. latu lielais parāds vēl no Godmaņa valdības laikiem. Jāsaka paldies a/s vadībai, kura pamazām tomēr dzēš šo parādu.

Manas un satikto vēlētāju pašvaldību deputātu un darbinieku iestāžu, uzņēmumu vadītāju un vadošo speciālistu domas sakrīt sekojošos jautājumos:

1. Notiek apzināta no centra (Rīgas) attāloko rajonu ekonomiskā sagraušana.

2. Notiek valsts varas centralizācija un pašvaldību varas iznīcināšana.

3. Saeimas budžetā apstiprinātā nauda līdz tiešajam tās patērētājam nonāk nepilnīgi un izkropļotā veidā. Ministriju departamentu vadītāji un ierēdņi neievēro likumus. Dažādi starpnieki pa vidu (kā rajonu un pilsētu skolu valdes, slimokases u.c.) nav vajadzīgi, jo apēd lieku budžeta naudu, to pašu vēl pārdalot.

4. Pašvaldību finansu izlīdzināšanas procesā nauda tiek pārdalīta par labu lielpilsētām un bagātākajām pašvaldībām (aprēķinu algoritmos netiek ņemts vērā attālums līdz centram, bezdarba līmenis, investīciju daudzums, infrastruktūra u.c.).

5. Tuvākajā laikā draud mazo skolu un pat vidusskolu, pēdējo kultūras namu un bibliotēku likvidācija.

6. Veselības aizsardzībā draud pāreja uz daļēju maksas medicīnu, sociālajā sfērā nav cerību uz pensiju un pabalstu palielināšanu.

7. Kā sekas minētajiem procesiem vēl vairāk pieaugs bezdarbs, noziedzība, alkoholisms un sociāli psiholoģiskā depresija.

8. Latgales problēmas katrā jaunā valdība risina ar lozungu: «Latgalei programmu, pārējiem naudu».

Lai pasargātu valsti no pilnīga bankrota un tam sekojošā kraha (respektīvi — no valsts neatkarības likvidēšanas), mani vēlētāji — nodokļu maksātāji — iestājas par šādu risinājumu:

1. Valsts prezidentu vai Ministru prezidentu jāievēl tautai.

2. Saeimas deputātus jāievēl pēc jaunās vēlēšanu sistēmas: no viena vēlēšanu apgabala — viens deputāts. Nē — partiju politikai Saeimā!

3. Valsts budžetu jāpārdala par labu pašvaldībām. Nē — ministru kabinetu remontiem un birokrātisko ierēdņu uzturēšanai!

4. Nekādu reformu ekonomikā no augšas!

5. Samazināt nodokļu likmes, ievākt visus nodokļus, izskaust kontrabandu!

6. Nē — administratīvi teritoriālajai reformai no augšas!

7. Visu cilvēka ikdienas problēmu risināšanu — vietējā pašpārvaldē!

Lūzdu rakstiet man uz Saeimu, vai jūs arī atbalstāt šos ierosinājumus.

Jānis Strods,
Saeimas deputāts

Vislieliskākā māmiņa

*Visu mūžu es ceļu māju:
Ceļu smiedamās, ceļu rādamās,
... Visu mūžu es ceļu māju...*

19. martā mūsu skolā notika interesants konkurss «Vislieliskākā māmiņa». Tajā piedalījās septiņas māmiņas. Konkurss vadīja skolotāja Olga Saleniece, Pika, Piks un runcis Renārs. Pateicoties konkursa vadītājiem bija interesanti skatīties un bieži varēja jautri pasmieties.

Vispirms dalībnieces izlozēja numuriņus. Katru māmiņu pietēca, nedaudz pastāstot par viņu, bet māmiņas nedroši ieņēma vietas. Pirmais bija sakāmvārdu konkurss, pēc kura mūsu miļās māmiņas jau jutās drošāk, parādījās smails sejas, likās, ka māmiņas kļuva vēl miļākas. Sekoja citi konkursi. Viens no tiem bija «Uzmini melodiju!». Vajadzēja pazīt tautasdziesmu, ziņģi un estrādes dziesmu. Jau pēc pirmajām takīm māmiņas pateica, kas tā par dziesmu. Daža dalībniece dungoja līdzī.

Ļoti interesants likās modelēšanu konkurss. No aplikāciju papīra vajadzēja izgatavot apģērbu uzzīmētajam putnēnam. Rezultāti bija pārsteidzoši. Kāda māmiņa putnēnu bija ietērpusi garā vakarkleitā, cita šortos ar skaistu kruzaiņu blūzi, vēl cita — kādā kostīmā. Vienādas, pat līdzīgas tērpus nevarēja atrast.

Skatītāji ar lielu interesi vēroja degustēšanas konkursu. Katrai māmiņai iedeva šķīvīti ar salātiem, šķīvīti ar ievārījumu un kādu dzērienu glāzē. Dalībniecēm vajadzēja noteikt, kas tas par ēdie-

nu vai dzērienu un no kā tas gatavots. Šim konkursam sekoja citi, māmiņas cīnījās par vislieliskākās titulu, māmiņas miļi smaidīja. Skatītāji juta līdzī. Visiem patika konkurss, kurā katra māmiņa veidoja kompozīciju. Dalībnieces ļoti rūpīgi un gaumīgi sakārtoja ziedus vāzēs, un kompozīcijas bija ļoti skaistas. Es domāju, ka šo konkursu žūrijai bija grūti novērtēt. Un cik labi mūsu māmiņas pazīst ārstniecības augus. Viņas zina, kad jādzer liepziņu tēja, kad asinszāļu, kad vīgriežu, zina, kam der ceļmallapa, kam pelašķi, kam citi augi. Tāpēc jau laikam māmiņas ir māmiņas.

Protams, virtuves lietās visas konkursantes orientējās brīnišķīgi: pazina gan pelmeņu «pistoli», gan dažādus citus rīkus, prata izskaidrot gan boli, gan artišoku, gan citas ne katru dienu dzirdētas lietas.

Žūrija par konkursa uzvarētāju atzina Santas un Daigas māmiņu Lidiju Brici. Visas dalībnieces saņēma ziedus un nelielas piemiņas veltes. Uzvarētāji tika goda lenta «Vislieliskākā māmiņa».

Konkursa laikā skatītāji varēja balsot par savu simpātiju, un šoreiz tā bija Madaras māmiņa Elita Rebaine.

Konkursa laikā skatītāji minēja mīklas, spēlēja skolas kapela. Bet kāda no māmiņām teica, ka līdzīgu konkursu gaidīs arī nākamgad.

Anita Karčevska,
Pelēcu pamatskolas
7. klases skolniece
A.Karčevskas foto

«Vislieliskākā māmiņa» Lidija Brice ar meitām Santu un Daigu.

Skatītāju simpātija — Elita Rebaine.

Gatavojas 50. izlaidumam

Šogad Preiļu 1. vidusskolā — 50. izlaidums. Šo jubileju audzēkņi un skolotāji svinēs 1. jūnijā.

Saglabājušās ziņas, ka pirmā skola, kur varēja mācīties Preiļu apkaimes bērni, nodibināta jau 1865. gadā, pirmā pamatskola — pirms 76 gadiem. Skolas vēsturi izpētījušas vēstures skolotājas Nora Šņepste un Dace Vicka, tā apkopota, tiek gatavota iespiešanai.

Jubilejas svinībām skola pasūtījusi suvenīrus ar skolas atribūtiķu, iespēju robežās turpinās skolas remonts, tiek gatavota svētku programma.

L.Rancāne

Represētājiem kompensāciju turpmāk nebūs

Uz Preiļu rajona padomi joprojām nāk politiski represētās personas ar lūgumu atļūdzināt represiju rezultātā konfiscēto mantu vērtību.

Diemžēl, mums ir jāatvainojas visiem, kuri to bija iecerējuši izdarīt tuvākajā laikā. Latvijas Republikas Saeima pieņēma un prezidents Guntis Ulmanis izsludināja likumu «Par valsts budžetu 1996. gadam», kura pārejas noteikumu trešajā pantā ir ierakstīts:

«Pārtraukt ar 1996. gada 1. martu Ministru Padomes 1992. gada 26. maija lēmumā Nr. 191 «Par Nolikuma par kārtību, kādā atdodama manta vai atļūdzināma tās vērtība pilsoņiem, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu, grozīšanu» paredzēto pieteikumu pieņemšanu kompensāciju jautājumos no personām, kuras dzīvo Latvijas Republikas teritorijā.»

Visi iesniegumi, kas saņemti rajona padomes denacionalizācijas un represēto lietu komisijā līdz šī gada 1. martam (no personām, kuru administratīvā izsūtīšana no Latvijas PSR atzīta par nepamatotu), tiks izskatīti.

A.Pastore,
rajona denacionalizācijas un represēto lietu komisijas priekšsēdētāja amata izpildītāja

Strādā civilās aizsardzības dienests

◆ No aizgājušiem civilās aizsardzības laikiem atmiņā palikusi loģu līmēšana ar papīra strēmēlēm, sēdēšana tumšos un drēgnos pagrabos, kam vajadzēja nozīmēt patvertnes atomuzbrukuma laikā, gāzmaskas, bet visvairāk atmiņā iespiedies kāds plakāts ar dažādiem namiem un atomviļņa iedarbību uz tiem. Koka namiņi stāvēja neskarti, kriegēļu namiem bija sagrauts augšējais stāvs, bet no daudzstāvu blokmājām nesagruva tikai pirmie stāvi. Ja impērija tos miljardus, kas tika izlietoti bruņošanās un kara teknikai, būtu izlietoti iedzīvotāju nodrošināšanā ar augstas kvalitātes sadzīves objektiem, dzīvojamām mājām, ekspluatācijā drošu pasažieru lidmašīnu, vilcienu, tvaikoņu būvei, šodien nenāktos piedzīvot tiltu sabrukšanu, namu iegrušanu, ķīmiski bīstamos objektus cauruļvadu, cisternu un tvertņu plīsumus, rūpnicu katastrofas, transporta līdzekļu avārijas nekvalitatīvu materiālu dēļ. Un tā nu šodien vaigu vaigā nākas saskarties ar visādām neparedzamām varbūtībām, kam pievienojas arī neprognozējamas dabas katastrofas.

Kopš 1994. gada 17. augusta rajonā pastāv civilās aizsardzības centrs, kura priekšnieks ir Anatolijs Greivulis. Šis centrs izveidots ar rajona padomes lēmumu. Anatolijs Greivuli lūdzu pastāstīt par civilo aizsardzību mūsdienā apstākļos, par centra uzdevumiem.

Rajona padome ir apstiprinājusi nolikumu par civilo aizsardzību Preiļu rajonā. Preiļu rajona civilā aizsardzība ir inženiertehnisko, ekonomisko un sociālo glābšanas pasākumu sistēma, kas radīta, lai pildītu valsts pienākumu sargāt civilos iedzīvotājus, lauksaimniecību un apkārtni vidi no iespējamām ārkārtējo situāciju potenciālajām briesmām un to izraisītajām sekām, sniegtu palīdzību cietušajiem, mazinātu zaudējumus un nodrošinātu maksimālu iespējamu tautsaimniecības stabilitāti ārkārtējās situācijās. Šādas situācijas var izraisīt dabas katastrofas, tehnogēnas katastrofas, epidēmijas, epizootijas, kā arī sevišķi bīstami infekcijas gadījumi, sabiedriskās nekārtības, terorisms, startautiskas situācijas saasināšanās, bruņotie konflikti.

Vadoties pēc civilās aizsardzības nolikuma, katrs pagasts, Līvānu un Preiļu pašvaldības ir izstrādājušas savus plānus, kas ietilpst kopējā rajona civilās aizsardzības plānā. Ir norādīts, kas šajās pašvaldībās varētu notikt, teiksim, vai tur ir ķīmiski bīstami objekti, ar kādiem spēkiem pašvaldība var rīkoties, un kāda palīdzība ārkārtējā situācijā tam ir nepieciešama, ja nevar tikt galā ar saviem spēkiem.

Rajona civilās aizsardzības centra galvenais uzdevums ir koordinēt pastāvīgi gatavībā esošo sistēmu — policija, ugunsdzēsība, medicīniskais dienests, veterinārais dienests un citu darbību nepieciešamības gadījumā, sniegt palīdzību.

— Vai šajos gados ir radusies kāda situācija, kad nācies darboties civilajam dienestam?

— Jā, ir bijušas. Teiksim, 1995. gadā atrasti deviņi sprādzienbīstami objekti, tas ir, septiņas minas un divi artilērijas šāviņi, kas bija saglabājušies no pirmā un otrā pasaules kara laikiem. Pēc informācijas saņemšanas centrs izsauca sapierus. Preiļu kultūras nama griestu iebrukšanas gadījumā civilās aizsardzības centrs koordinēja zemessardzi, policiju. Otra katastrofa notika Preiļu siera rūpnīcā, kad izplūda amonjaks, kā rezultātā cieta pieci cilvēki, hospitalizēti — trīs. Par laimi šī noplūde nebija pārāk liela, bet rūpnīca, teiksim tā, nebija gatava rīkoties tā, kā tas jā dara ārkārtas situācijā ķīmiski bīstamos objektos.

1994. gadā ārkārtēja situācija izveidojās Cirišu HESā, jo ūdens plūda pāri slūžam. Ar mūsu palīdzību un pagasta spēkiem tika ierīkota ūdens papildus noplūde, lai nesagrautu to, kas pašreiz vēl ir palicis no šī HESa.

Ir likvidējušas un izjukušas daudzas dažādas organizācijas, to skaitā arī ūdensglābšanas dienests, kas kādreiz darbojās Līvānos un varēja izmantot ūdenslidēju palīdzību. 1995. gadā rajona padome noslēdza līgumu ar Ugunsdzēsības un glābšanas dienestu pārvaldi par savstarpēju palīdzību. Rajona padome apņēmas apmācīt desmit ugunsdzēsējus papildus profesijā — ūdenslidēji, reizē iegūstot arī motorlaivas — kutera vadītāja tiesības. Tādējādi pie ugunsdzēsības un glābšanas dienesta veidojam pastāvīgā gatavībā esošu ūdenslidēju vienību. Rajons ir iegādājies kompresoru, pie-

kabi, samaksājis naudu par kuteri, tātad sagatavots vienības aprīkojums. (Intervijas laikā atskanēja telefona zvans un A.Greivulis tika informēts, ka jau pirmdien jāierodas Rīgā saņemt kuteri. Aut.) Bet vēl vienības pilnīgai nokomplektēšanai vajadzīgs pie diviem tūkstošiem latu. Pagājušajā gadā rajonā civilajai aizsardzībai izlietoti 4715 lati.

— Kam šie ūdenslidēji būs vajadzīgi?

— Pašlaik, ja noslikst cilvēks, rajonā nav neviena, kas viņu meklētu. No Daugavpils izsauktu ūdenslidēju darbs maksā 30 latu stundā, viņi jāizsauc divi, jāapmaksā arī transports. Viena diena izmaksā apmēram 800 latu. Pārāk dārgs prieks. Par tūkstots latiem būs apmācīti desmit savi ūdenslidēji. Arī Cirišu HES gadījumā vajadzēja pa republiku meklēt svešus ūdenslidējus, kas pieāķēja āķus pie slūžam, lai tās varētu pacelt. Tas izmaksāja dārgi.

Ugunsdzēsības un glābšanas dienesta vienībai būtu vajadzīgi līdzekļi, lai nodrošinātos arī ar citu tehniku. Vajadzīgs labs motorzāģis, lai viesuļa vai vētras laikā varētu nokļūt vajadzīgajā vietā, kad ceļu aizšķērso nolauzti koki, lai avāriju gadījumā būtu metālgriežamās ierīces, ja sadragātos transporta līdzekļos atrodas cilvēki.

— Mēs visi dzīvojam Ignalinas atomelektrostacijas neiespējamo un nepieļaujamo, bet tomēr — draudu ēnā. Vai jums ir kāds šādas situācijas, kas varētu rasties radiācijas noplūdes rezultātā, modelis?

— Pats galvenais — sniegt operatīvu un pareizu informāciju, ko var sagaidīt. Valsts civilās aizsardzības dienests regulāri rīko mūsu apmācību, tā notiek arī ar dažādu valstu palīdzību. Kaimiņu valstis tikpat ļoti ir nobažījušas par Ignalinas reaktora darbību, cik mēs. Savukārt Daugavpils rajonam ir plāns, kas paredz iedzīvotāju evakuāciju uz apkārtni, tajā skaitā arī pie mums. Bet lielas katastrofas gadījumā nebūs ko evakuēt.

— Un tagad par plūdiem, kas šopavasara saņēma iedzīvotāju daļu.

— Valstī izveidota ārkārtējo situāciju komisija, kuras loceklis ir arī rajona padomes priekšsēdētājs. Notikušas četras komisijas sēdes. Valsts Hidrometeoroloģijas pārvalde šogad prognozē ļoti lielus plūdus, pat tādas, kas nav bijušī pēdējos četrdesmit gados. Mūsu

rajonā apdraudēts ir Jersikas pagasts un Līvānos rajons, kurā ir 98 mājas ar 300 iedzīvotājiem, kā arī Aglonas pagastā Cirišu HES teritorija.

Tie, kas ilgu gadu jau dzīvo plūdu apdraudētos rajonos un saprot, ka šogad tie neies secen, jau laikus varētu parūpēties par savu mantu, iedzīvi, lopiem, nogādājot tos drošībā, iztukšojot pagrabus.

Plūdi ir lieta, ko nav iespējams novērst. Tos var vienīgi prognozēt un veikt pasākumus, lai nodarītie zaudējumi būtu minimāli. Līvānu iedzīvotāju evakuācijai no tā dēvētā Ubagu līča izstrādāts plāns. Pilsētas dome ir ar viņiem tikusies, paredzētas vietas, uz kurieni evakuēt. Izstrādāta apzīpošanas sistēma, kas, no kurienes, ar kādām laivām, uz kurieni vedīs, kur izvietos.

Plūdi tiek prognozēti no 3. līdz 7. aprīlim. Bet hidrometeorologi ir saņēmuši prognozi, ka aprīļa pirmā dekāde būs auksta, tāpēc plūdi Daugavā Jersikas un Līvānu apvidū varētu būt no 10. līdz 14. aprīlim. Prognozes var mainīties, jo laiks pašlaik ir ļoti labvēlīgs, sniegs kūst lēnām, taču valsts civilais dienests uzskata, ka labāk būtu gatavībā vissliktākajam gadījumam.

Daugavā ledus biežums pašlaik ir 46 centimetri, ūdens līmenis — 1,2 metri, sniega biežums — astoņi centimetri. Ziņas devis Jersikas hidrometeoroloģiskais novērošanas punkts. Pagājušajā gadā Jersikas teritorijā ūdens līmenis sasniedza 5,26 metrus, un nekas traģisks nebija, 1994. gadā plūdu laikā Daugava pie Jersikas pacēlās līdz 6,66 metriem, tad zeme applūda, stipri bija cēlies grunts-ūdens. Plūdu varbūtībai trijos rajona objektos valdībai prasījām 8545 latu, bet pēc pēdējām ziņām rajons saņēms ne vairāk kā 1260 latu. Nolikumā par ārkārtējiem plūdu gadījumiem par finansēšanu teikts, ka tā jā dara no pašvaldību un valsts budžetu līdzekļiem, kad pēc plūdiem ir apstiprināti izlietotie līdzekļi.

Noslēgta vienošanās ar Nacionālajiem bruņotajiem spēkiem, gadījumā, ja būs nepieciešama spridzinātāju palīdzība. Tomēr vēlreiz gribu atgādināt, — lai zaudējumi būtu minimāli, katram jau savlaicīgi jāparūpējas par paša mantas drošību.

L.Rancāne

Visvaldis vai Vsevolods?

◆ **Visvaldis** — Jersikas valsts valdnieks, lietuvju dižciltīgā Daugerūta znots, Polockas kņaza Vladimira sabiedrotais cīņā pret vācu krustnešiem, politiskās nozīmības dēļ Indriķa hronikā dēvēts par «fex» (karalis, valdnieks). **Jersika** — latgaļu karaļa Visvalža pils, kopā ar Dignāju — vareni vārti uz Daugavas tajos laikos. Visvaldi un Jersiku varenu darija atrašanās pie Daugavas. Daugava lēma arī abu postu un bojā eju.

Daugava — vienīgā upe, kas milzīgus Austrum-Eiropas plašumus saistīja ar Baltijas jūru. Daugavas augštece atradās tuvu Krievzemes lielo tirdzniecības ceļu — Volgas, Dņepras, Lovates augštecem. Daugava bija nozīmīgs posms ceļā no «varjagiem uz grieķiem». Sākot ar 10. gs., sevišķi tā 2. pusē, Daugavas kā tranzīta ceļa nozīme pieaug visā tās tecējumā, par ko liecina arābu dirhēmu, svariņu un atsvariņu u.c. atradumi Daugavas tuvumā. Šajā laikā par mūsu tautas likteņupi sāka interesēties tuvas un tālas tautas, jo kundzība uz Daugavas nozīmēja arī ietekmi tās zemēs.

Virkni vietvārdu gar Daugavas krastiem daži pētnieki uzskata ar varbūtēju skandināvisku cilmi. Starp šiem vietvārdiem ir arī Jersikas vārds. A.Švābe pieņēma, ka nosaukums varēja rasties no skandināvu «gerz — kr», «gers — kr», t.i. vikings vai skandināvu tirgotājs, kas brauc uz Krievzemi. Te jāpiebilst, ka Jersika 13. gs. dokumentos figurē kā «Gercike», «Gerzike», «Gerseke». Ja vietniekvārdu traktējums būtu viennozīmīgs, tad varētu teikt, ka Daugavu kādu laiku kontrolējuši skandināvi. Plašajos izrakumos gar Daugavu atrastas arī skandināviskas senlietas — bruņurupuču saktas, aproces, zobenu maksts galu apkalumi u.c. Pēc pētnieku domām šis materiāls nedod pietiekamu pārliecību par skandināvu kundzību Daugavas ūdensceļā. Arī Jersikā skandināvisku atradumu skaits ir niecīgs. Acīmredzot skandināvu ietekme bijusi spēcīgāka Daugavas lejtecē. Rakstītajos avotos ir ziņas par «Daugavas pilsētu», kas tiek identificēta ar Daugmales pilskalnu, aplenkšanu un izpostīšanu, ko apliecina arī arheoloģiskie pētījumi Daugmalē.

Tādējādi, ja skandināvu ekspansijas mēģinājumi tikuši veiksmīgi atvairīti, tad Krievzemes kņazistu centieni pēc Daugavas ūdensceļa un Daugavas novadiem bija rezultatīvi. Krievu kņazu kundzība uz Daugavas ir vispārāzīta, jo rakstītajos avotos uz to norāda nepārprotami fakti. Tā Indriķa hronikā vācu bīskaps Meinhardis lūdz Polockas kņazam atļauju izplatīt kristīgo ticību Daugavas lībiešu vidū. Arī krievu hronikās stāstīts par to, ka 12. gs. sākumā vairāki novadi Baltijā maksājuši krievu kņaziem meslus. Daugavas tirdzniecības ceļu šajā laikā kontrolēja Polockas kņaziste, organizējot karagājienus meslu ievākšanai. Polockas ietekme Daugavas lejtecē sāk mazināties 12. gs. 2. puses beigās. Tas saistīts ar Polockas kņazistes cīņām ar kaimiņzemēm, kā arī latgaļu un lībiešu centieniem atbrīvoties no meslu kundzības sakarā ar vācu krustnešu ekspansijas pastiprināšanos. Krievu kundzībai galu darīja 1212. g. sarunas un vienošanās. Polockas kņazs bija spiests piekāpties vāciešu noteikumiem — «lai ceļš pa Daugavu tirgotājiem tiktu uzturēts vienmēr brīvs». Zūd Polockas kņazistes ietekme uz Daugavas, zuda arī tās ietekme uz Daugavas novadiem. Vācieši bija vienojušies ar krieviem, ignorējot vietējo iedzīvotāju intereses. Rezultātā daudzi pilskalni gar Daugavu, t.sk. arī Jersika, tika nopostīti un nekad neatguva savu vareību.

Neapšaubāmi, ka Polockas kņaziste atstāja ietekmi uz pie Daugavas dzīvojošiem latgaļiem un lībiešiem, veicināja latgaļu primitīvo valstiņu — Jersikas un Kokneses izveidošanos, taču nav pieņemami pārspilējumi un apgalvojumi bez konkrētiem pierādījumiem, ka Jersika un Koknese bijušas krievu kņazistes, kurās valdījuši Polockas kņaza dēli Vsevolods un Vjačko.

Jau gadsimtus atpakaļ Jersikas vārds ir saistījies vēsturnieku uzmanību. Jersikas valsts izcelsme, tās raksturs un ieņemtā teritorija, kā arī paša Jersikas valdnieka personība laika gaitā ir saprasta atšķirīgi. Jersikas valsts tiesiskais stāvoklis un Visvalža personība ir izraisījusi vēsturnieku vidū dzīvu polemiku. Lai saprastu, kāpēc šāda situācija, pašķīstīsim Indriķa hroniku.

Indriķa hronikā starp Jersikas un Kokneses iedzīvotājiem vairākkārt minēti krievi. Tā 1209. g. rudenī, kad bīskaps Alberts organizē karagājieni pret Jersikas valdnieku, hronists raksta: «Jersikas valdnieks allaž cēla naidu un karu pret rīdziniekiem...», bīskaps savu karaspēku virzīja pret šo pilsētu. Krievi pa gabalu ieraudzījuši karaspēku tuvojamies, devās tam pie pilsētas vārtiem preti...» (XIII, 4). Arī stāstot par otro bīskapa karagājieni pret Jersiku 1214. g., hronists raksta: «Tuvodamies Jersikas pilij, viņi sagūstīja kādu krievu, sasēja to un naktī aizvilka sev līdzī uz pili... Un viņi kāpa augšā cits pēc cita, līdz beidzot visi bija ieņēmuši aizsargsienas brustvērū. Un viņi visi sapulcējušies apsargāja pili, ... lai neļautu nevienam krievam atstāt pili.» (XVIII, 4) Savukārt, runājot par Koknesi, hronists to nosauc par «krievu pili» (X, 3), bet aprakstot 1208. g. vācu bruņinieku uzbrukumu Kokneses pilij, minēts, ka bruņinieki kristīgās ticības dēļ neuzdrošinājās krievus nogalināt (XI, 8). Arī «At-

skaņu hronikā» aprakstot Aizkraukles Zobenbrāļu ordeņa viru uzbrukumu Jersikas pilij, norādīts uz 600 krievu nogalināšanu (660.-686. rinda). Jāpiezīmē, ka Indriķa hronikā ne Jersikas Visvaldis, ne Kokneses Vetseke nav nosaukti par krieviem. Tieši par krieviem abus valdniekus nosauc tikai 16.-17. gs. hronikas, kuru sastādītāji, stāstot par senajiem laikiem, neiedziļinājās 13. gs. sīkumos. Šo jaunāko hroniku informācija, acīmredzot, bija pamatā viedoklim par Jersikas un tās valdnieka slāvisko izcelsmi.

18. gs. krievu vēsturnieks V.Tatiščevs viens no pirmajiem izteica domu, ka Jersikas un Kokneses valdnieki ir krievi, kas cēlušies no Rjūriku dzimtas. Viņam pievienojās tā laika krievu vēsturnieki A.Sapunovs un S.Solovjovs. Šis viedoklis balstījās uz leģendu, kas pievienota Polockas hronikai. Leģendā stāstīts par Polockas kņaza Borisa Davidoviča dēlu Vjačko un Vasiļko strīdu ar viņu pamāti, kura cenšoties nostiprināt tronī savu dēlu Vladimiru - Voicēhu, piespieda savus padēlus bēgt uz Polockas valdījumiem pie Daugavas. Minētie autori šos padēlus identificēja ar latgaļu valdniekiem, tiešas analogijas gan tika novilktas tikai starp Vetseki un Vjačko, bet attiecībā uz Visvaldi tika norādīts kā uz Polockas kņaza dēlu.

Daži no krievu vēsturniekiem (N.Karamzins, N.Ližins) piesardzīgi izturējās pret minēto leģendu. Taču neskatoties uz iebildēm, visi 18.-19. gs. krievu vēsturnieki bez nopietna pamatojuma uzskatīja, ka Jersikas un Kokneses valdnieki bija krievu kņazi, bet viņu pils — krievu koloniju centri, krievu kundzības atbalsta punkti uz Daugavas.

Arī baltvācu 19.-20. gs. pētnieki (G.Merķelis, F.Keislers), nemeklējot papildus argumentāciju, nostājās krievu vēsturnieku pozīcijās. Tikai M.Taube pamatoja savus secinājumus, ka Jersikas valdnieks bija Smoļenskas kņaza Mstislava dēls Vsevolods, izstrādāja viņa ģeoloģisko tabulu, kura sākās ar 9. gs. minēto Rjūriku, tādējādi pasvītrotot krievu kņazu normānisko izcelsmi.

Neko jaunu jautājuma skaidrojumā neienesa arī pirmie latviešu pētnieki 19. gs. 2. pusē un 20. gs. sākumā (K.Valdemārs, F.Brīvēznieks, J.Krodznieks, V.Olavs, F.Kemps). Arī 19. gs. beigās uzkrājoties arheoloģiskajam materiālam (plaši pētīts Ludzas Odukalna kapulauks), kas liecināja, ka Latvijas pamatiedzīvotāji nav ekonomiski un sociāli atpalikušāki no kaimiņu tautām, viedokļi netika pārvērtēti. Vienīgi F.Balodis 20. gs. sākumā, balstoties uz arheoloģisko materiālu, pieļāva, ka nocietinājumi Jersikas un Kokneses pilskalnos vietējo iedzīvotāju būvēti, kas krievu rokās varēja nonākt ne agrāk par 8.-9. gs. Soli tālāk spēra J.Krodznieks, kurš, balstoties uz izrakumu materiāliem un rakstītajiem avotiem, konstatēja, ka līdz vācu krustnešu iebrukumam latgaļu saimnieciskā un sabiedriskā attīstība nonāca līdz valstiskuma veidošanās sākumiem, kaut gan savus uzskatus par abu valdnieku izcelsmi un viņu valdījumiem kā Polockas kņazistes sastāvdaļu viņš nemaina.

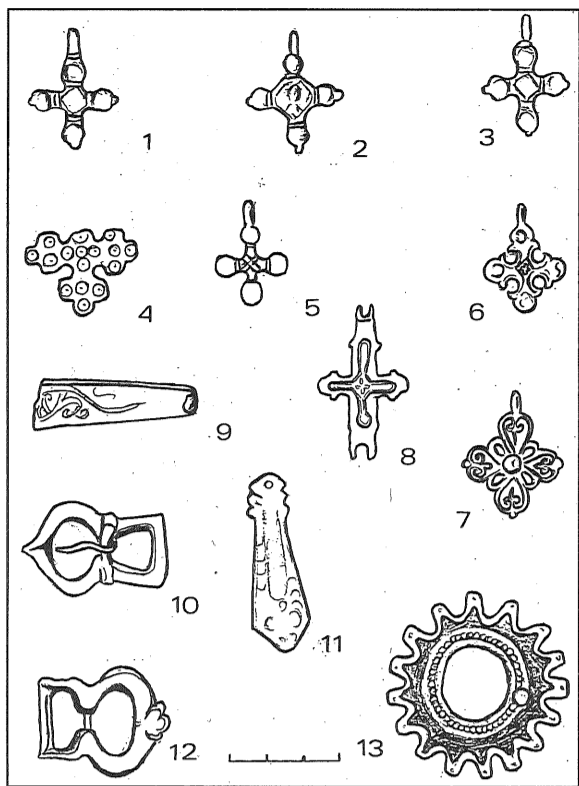
Pirmā pamatotā argumentācija parādās 30. gadā latviešu vēsturnieku A.Švābes un F.Baloža darbos. Abi vēsturnieki mainīja savus uzskatus un noformulēja domu par abu valdnieku vietējo izcelsmi un par latgaļu valstiskuma attīstību. A.Švābe izsaka domu, ka Indriķa hronikā par krieviem saukti gan etniskie krievi, gan pareizticīgie.

1939. gada pētījumi Jersikas pilskalnā un kapulaukā F.Baloža un O.Kalēja vadībā neuzrādīja ilgstošu krievu iedzīvotāju vai krievu kņaza un viņa karadraudzes uzturešanos Jersikā. Tas ļāva F.Balodim pilnīgi atteikties no iepriekšējiem uzskatiem.

40. gados A.Švābem oponenta J.Zutis, kurš uzstājās pret Jersiku un Koknesi kā latgaļu valstiskajiem veidojumiem, saskatot šajos centros tikai krievu militāros un politiskos atbalsta punktus uz Daugavas.

Mūsdienu latviešu zinātnieku vidū nestabilizējies viedoklis, ko jau 50. gados izteica H.Moorā — lielākais Baltijas vēstures speciālists. Jersikas un Kokneses valstiņu izveidošanās tiek uzskatīta par likumsakarīgu latgaļu sabiedrības sociāli — politiskās attīstības rezultātu, kas nav pretrunā ar abu valstiņu vasaļatkarību no Polockas un abu valdnieku vietējo izcelsmi (T.Zeids, E.Mugurēvičs, M.Auns). Turpretī krievu un baltkrievu pētnieku vidū joprojām valda vecie pieņēmumi, kas ietverti arī fundamentālos pētījumos, kuros pie Senās Krievzemes nocietinātajām apmetnēm tiek pieskaitīta ne tikai Jersika un Koknese, bet arī Olinkalns un Asote, savukārt Krievzemes 9.-13. gs. pilsētu sarakstā minētas Jersika un Koknese.

Cits viedoklis ir krievu zinātniecei J.Nazarovai, kura visumā stāv latviešu pētnieku pozīcijās. Vienā no saviem

F.Baloža izrakumos 1939.g. Jersikā iegūtie no slāvu zemēm ievestie priekšmeti: 1-7 — bronzas krustiņi, 8 — bronzas enkolpions, 9 — bronzas aproces fragments, 10, 12 — bronzas lirasveida sprādzes, 11 — bronzas jostas apkalums, 13 — bronzas zvaigzņveida sakta.

pēdējiem darbiem viņa sniedz historiogrāfisku problēmas izklāstu, kas daļēji izmantots arī šajā rakstīnā, un analizē kopīgo un atšķirīgo Indriķa hronikā un raksta sākumā minētajā leģendā. Zinātniece nonāk pie secinājuma, ka minētā leģenda nav izmantojama kā ticams vēstures avots, ka tas ir vēlāks 17. gs. pielikums Polockas hronikai. Pēc J.Nazarovas domām, maz ticams, ka Indriķa hronikas autors, būdams tuvs Rīgas bīskapa, ignorētu faktu, ka Visvaldis, būdams bīskapa Alberta vasalis pēc 1209. g., bijis radnieks kādam no krievu kņaziem. Pētniece konstatē, ka Indriķa hronikā nav neviena fakta, kas Jersikas valdnieku saistītu ar kādu no krievu kņazistēm. Runājot par hronikā minētajiem krieviem, J.Nazarovs pieņem citu pētnieku viedokli par krieviem kā pareizticīgajiem, uzsverot, ka hronistam pirmām kārtām interesēja piederība ticībai, jo pēc viņa domām pareizticīgie bija tikpat lieli katolicisma pretinieki kā pagāni.

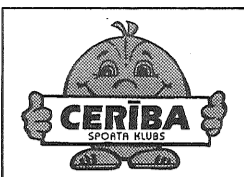
Problēmas skaidrojumā liela nozīme Jersikas valdnieka vārda etimoloģijai — izcelsmei. Indriķa hronikā Jersikas valdnieks tiek saukts par Visvaldi (*Wisevalde, Wissewaldus, Wyssewaldus, Vissevalde*), šādi valdnieks saukts arī 1230. g. līgumā. Tikai 1209. g. līgumā viņš figurē kā «Wisewolodus», kā rezultātā acīmredzot arī ieviesies Vsevolods. J.Nazarovs aizrāda, ka pētnieki šajā gadījumā ignorējuši faktu, ka minētais līgums saglabājies 16. gs. beigu kopijā, kas savukārt izgatavota no 14.-15. gs. kopijas. J.Nazarova pievērš uzmanību tam, ka līgumā valdnieka vārda pirmā puse latviskajā skanējumā, bet otrā puse slāviskajā skanējumā, un savukārt latgaliski šis vārds skan «Visvalds». J.Nazarovas viedoklis ir, ka Jersikas valdnieks bijis Visvaldis, nevis Vsevolods. Sekojoši, pēc zinātnieces domām, viņš varēja būt vai nu latgalis, vai lietuvietis. J.Nazarova pilnīgi neatsakās no domas, ka Visvaldis varēja būt krievs, kas naturalizējies vietējā vidē, piebilstot, ka tas nebūt nav pretrunā ar Jersiku kā latgaļu valstisku veidojumu, latgaļu aristokrātijas interešu izpausmes formu.

Jau 30. gados A.Švābe norādīja uz valdnieka vārda izcelsmes skaidrojuma iespējamību latviešu valodā. Valdnieku vidū arī pastāv uzskats, ka vārds Visvaldis ir baltu cilmes un apzīmējis spēcīgu valdnieku, jo vadītāju vārdi ar indoeiropiešu formu — vald — bijuši arī piem. pie ģermāņiem. Sākotnēji vārds Visvaldis varējis būt pievārds un raksturot kādas vadošas personas sociālo stāvokli vai spējas, bet ar laiku valdnieka ģimenē ieguvis personvārda raksturu (V.Laurs).

Jautājuma skaidrojumā nozīme arī toponīma «Jersika» izcelsmei. Vārda latinizētā forma Indriķa hronikā ir «Gercike», «Gerceke», bet 13. gs. dokumentos arī «Gerzika», «Gerseke». Šī vārda izcelsme ir dažādi skaidrota. Raksta sākumā minēts A.Švābes šī vārda skaidrojums, kam pamatā bija A.Bilenšteina viedoklis. Citi pētnieki Jersikas vārdu mēģina skaidrot ar vārda «jar» palīdzību, kas senkrievu valodā nozīmē «stāvs, augsts krasts, grava», arī «spēcīga straume, atvars». Pieņemot šādu skaidrojumu, rodas jautājums, kādos apstākļos seno latgaļu pils ieguvis šādu svešu vārdu. Bez tam šajā gadījumā pārdomas izraisa arī fakts, ka toponīmi, kas radušies no vārda «jar», visbiežāk ir sastopami Krievijas dienvidu un austrumu rajonos, bet zemēs, kas robežojas ar Latvijas austrumu daļu, līdzīgi toponīmi nav raksturīgi.

(*Nobeigums sekos.*)

A.Vilcāne,
Jersikas ekspedīcijas vadītāja vietniece

Basketbols

◆ Aizvadītās kārtējās spēles pilsētas čempionātā, Rudzāti — Mežniecība 51:31, Viļāni — Rožupe 60:45, SCO — Riebiņi 64:30, 1. vidusskola — Jaunieši 71:37, Rudzāti — Rožupe 42:41, Viļāni — Jaunieši 79:44, Lattelekom — Mežniecība 41:37, Unibanka — Riebiņi 85:50, SCO — 1. vidusskola 50:45. Vīru konkurencē turnīra tabula pagaidām izskatās šāda:

1. SCO	4—0
2. Viļāni	4—0
3. 1. vidusskola	3—1
4. Unibanka	3—0
5. Rudzāti	2—2
6. Rožupe	2—2
7. Lattelekom	1—2
8. Riebiņi	0—4
9. Jaunieši	0—4
10. Mežniecība	0—4

◆ Pirmās spēles aizvadījušas arī dāmas. Riebiņi — 1. vidusskola 43:38, «Cerība» — Rožupe 34:62, «Atvars» — 1. vidusskola 42:34, «Cerība» — Riebiņi 48:22.

1. «Cerība»	1—1
2. Riebiņi	1—1
3. Rožupe	1—0
4. «Atvars»	1—0
5. 1. vidusskola	0—2

◆ Finišam tuvojas Latvijas čempionāts 2. līgas komandām. Aizvadītās nedēļas nogalē Preiļu komanda izbraukumā piekāpās Alūksnes basketbolistiem 52:76 un pēc tam savā laukumā spēles galotnē zaudēja TTP 75:77. Livānieši izbraukumā pārspēja TTP 72:61, bet zaudēja «Auteko-Tuv» 88:93. Abām komandām vēl jāaizvada pa trim spēlēm. Livānu komanda ar 13. uzvarām un 10 zaudējumiem ieņem 6. vietu turnīra tabulā, bet preilieši ar 7 uzvarām un 16 zaudējumiem ir desmitie. Līderos turas un pretendē uz iekļūšanu 1. līgā Gulbene 22—1, Olaine 15—7, Alūksne 15—7 un TTP 15—7.

Volejbols

◆ Noslēdzies Latvijas čempionāts volejbolā 1. līgā. Pēc priekšsacīkstēm bija izveidojies šāds spēku samērs:

1. Rīgas VS	12—2
2. Daugavpils VS	9—5
3. LLU (Jelgava)	9—5
4. Gulbene	9—5
5. Liepājas PA	7—7
6. «Cerība» (Preiļi)	5—9
7. «Kurzemīte» (Talsi)	3—11
8. Jēkabpils	2—12

Finālturnīrā pirmās četras komandas cīnījās par godalgotajām vietām, bet otrs četrinieks par 5.-8. vietu. «Lielajos» pusfinālos: Daugavpils — LLU 3:0 un Gulbene — Rīga 3:0. «Mazajos» pusfinālos: Preiļi — Talsi 3:2, Liepāja — Jēkabpils 3:0. Nākamajā dienā spēlēja par 7.-8. vietu Jēkabpils — Talsi 3:2, par 5.-6. vietu Preiļi — Liepāja 3:2, par 3.-4. vietu Rīga — LLU 3:1 un par 1.-2. vietu Daugavpils — Gulbene 3:0. Sporta kluba «Cerība» komandā par labāko spēlētāju tika atzīta un specialbalvu saņēma Oksana Jakovļeva.

Galda teniss

◆ Pilsētas komandu čempionātā piedalījās 11 komandas, astoņas labākās iekļuva ceturtdaļfinālā, kur fiksēti šādi rezultāti: Veterāni — Jaunietes II 5:0, «MAN» — Jaunieši 3:2, «Cerība» — Jaunietes 5:0 un Mežniecība — Ugunsdzēsēji 5:0. Pēc tam pusfinālos Veterāni pieveica «MAN» 5:0 un Mežniecība savā cīņā apspēlēja «Cerību» 3:2. Spēlēja par 3. vietu «Cerība» — «MAN» 4:1, bet par pilsētas čempionāta uzvarētājiem kļuva Veterāni, kuri pieveica Mežniecību 5:0. Komandas sastāvā spēlēja Voldemārs Limanis un Jānis Šišla, kuri visa turnīra laikā tā arī nezaudēja nevienu spēli.

Imants Babris, SK «Cerība» priekšsēdētājs

Jānis Šišla un Voldemārs Limanis — pilsētas čempionāta uzvarētāji galda tenisā.

JAUNUMI ZINĀTNĒ

Visvecākais pionieris

Visvecākais darbojošais kosmiskais aparāts ir amerikāņu «Pioneer 6», kura «darba stāžs» ir vairāk nekā 30 gadi. 60-desmito gadu beigās «Pioneer 6» veica Saules vēja pētījumus, bet «Apollo» misijas laikā, kuras gaitā notika astronautu izsēdināšana uz Mēness, ik stundu ziņoja par Saules uzliesmojumiem, kuri varēja radīt briesmas astronautu dzīvībai.

Visvecākais «pionieris» vēl joprojām ir darba kārtībā un NASA Kosmisko sakaru tīkls (Deep Space Network) reizi vairākos mēnešos pārbauda tā gatavību veikt jaunus uzdevumus, joprojām saņemot atbildi «vienmēr gatavs».

Saules izmēri mainās

Pirms vairākiem gadiem astronomi ziņoja, ka Saule ir maiņzvaigzne, kura, lai arī nedaudz, tomēr maina spožumu, proti, jo vairāk plankumu ir uz Saules virsmas, jo vairāk enerģijas tā izstaro.

Kalifornijas universitātes (Losandželosa) zinātnieki atklājuši, ka arī Saules rādītājs mainās atbilstoši magnētiskās aktivitātes 22 gadu ciklam. Novērojumi ar Vilsona kalna observatorijas saules teleskopu liecina, ka vislielākos izmērus Saule sasniedz momentā, kad uz tās ir visvairāk plankumu. Jāpiezīmē, ka Saules sistēmas centrālā spīdekļa mainīgumam ir liela nozīme, jo pat nelielas spožuma izmaiņas var būtiski ietekmēt Zemes klimatu.

Atklāts jauns ķīmiskais elements

Vācijas Nacionālā pētniecības centra (National Centre for Heavy Ion Research) zinātnieki atklājuši jaunu ķīmisko elementu. Ar kārtas numuru Mendeļejeva periodiskajā tabulā 112, atommasu 277, un pussabrukšanas laiku 240 mikrosekundes, tagad tas ir vissmagākais cilvēcei zināmais elements. Nosaukums tam gan vēl nav izgudrots.

Lauva bez krēpēm

Hvanges nacionālajā parkā (Hwange National Park) Zimbabvē nofotografēts lauvas tēviņš, kuram nav krēpju. Londonas zooloģiskā dārza speciālisti neatceras nevienu gadījumu, kad pieaugušam tēviņam nebūtu krēpju.

Tiesa, gadsimta sākumā Kenijā kāds bezkrēpju īpatnis terorizēja iedzīvotājus un vēlāk to nošāvuši dzelzceļa strādnieki. Līdz šim gan neviens nevar izskaidrot, kādam nolūkam lauvām paredzētas krēpes. Iespējams, ka tās ļauj radīt iespaidu uz lauvēnēm, jo pārošanās laikā krēpes kļūst ļoti kuplas. Tādā gadījumā bezkrēpju tēviņam zināmas problēmas varētu rasties «precību laikā».

Zemeslode kļūst par šauru

Saskaņā ar pētījumiem, kurus veicis starptautisks institūts Vīnē (International Institute for Applied Systems Analysis), Zemes iedzīvotāju skaits, domājams, nekad nedivkāršosies.

Kā zināms, pašreiz zemeslode apdzīvo 5,75 miljardi cilvēku. Institūta līdzstrādnieki aprēķinājuši, ka līdz 2050. gadam iedzīvotāju skaits palielināsies līdz 10 miljardiem, sasniedzot maksimumu (11 miljardi) 2075. gadā. Turpmāk līdz 2100. gadam tas praktiski nemainīsies, iespējams, pat nedaudz samazinoties.

Pasaules lielākais dimants

Floridas universitātē «izaudzēts» pasaules lielākais sintētiskais dimants. Tā svars ir 1600 karāti jeb 320 grami un teicamās kvalitātes dēļ to nebūtu kauns likt pat karalienes kronī. Tomēr milzu dimantam ir netradicionāla diskveida forma un to drīzāk var izmantot rūpnieciskiem mērķiem, nekā juvelierizstrādājumiem.

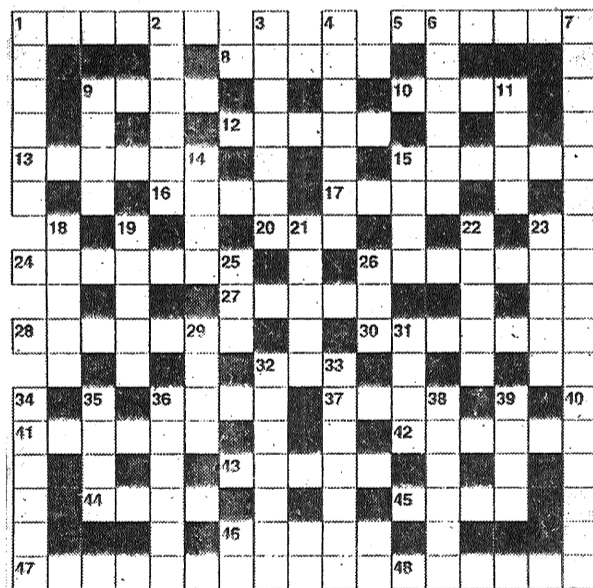
Laimonis Začs, Dr. phys.

Krustvārdu mīkla

Sastādījis Pēteris Skutelis

Horizontāli
1. Daudzgadīgs lakstaugu ar ložņājošu sakni. 5. Apaļa svina lodīte. 8. Dziedzeris, kas izstrādā žulti. 9. Liela saldūdens zivs. 10. Neliels restorāns, kafējnīca. 12. Rīks airēšanai. 13. Sakultu olu sacepums. 15. Pieminēšana, godināšana. 16. Smagi un neveikli iet. 17. Eiropas valsts galvaspilsēta. 20. Starptautiskais briesmu signāls. 24. Atlīdzība. 26. Viens no dabiskajiem bitumeniem. 27. Pārējās. 28. Lejupejošs slīpums. 30. Siekalas. 32. Akmeņplekste. 36. Radīt, mest ēnu. 37. Šķērslis, kas atdala, norobežo. 41. Resnās zarnas iekaisums. 42. Darbarīks sablīvēšanai. 43. Gāzes burbuliņš virs šķidrums. 44. Laukuma mērvienība Anglijā. 45. Nejausa, negaidīta. 46. Rikstes, stības. 47. Atrāsāns vietas dati. 48. Skaņai raksturīga, īpatnēja nokrāsa.

Vertikāli
1. Dot izglītību. 2. Dārzenis ar sarkaniem sulīgiem augļiem. 3. Tāds, kas ļoti patīk. 4. Stobra kanāla diametrs. 6. Gari un plaši skaidro. 7. Sakņaugi. 9. Par garšvielu lietotā viela. 11. Saistīt. 14. Tēls, ko cilvēks pielūdz. 15. Agrīns. 18. Jumta seguma nesējokas. 19. Rota sieviešu tērpu saprašanai. 21. Vairākkārt ieraut gaisu caur degunu. 22. Meitenes, kas uzrauga ganāmpulku. 23. Straujas. 25. Maņu orgāns. 26. Senāk lietota garuma mērvienība. 29. Uztveres izkropļojums. 31. Atvere celtnes sienā. 32. Karstgalvis. 33. Tirum malās. 34. Lielās saimēs dzīvojošs kukainis. 35. Dvaša. 36. Bezkrāsains, gaistošs šķidrums ar raksturīgu smaku. 38. Zaru starpa saauguma vietā. 39. Sievietes vārds jūnijā. 40. Pamācība, ieteikums.

Iepriekšējās sestdienas numurā ievietotās krustzilbju miklas atminējums

Horizontāli
1. Kartupelis. 4. Vasara. 7. Kūla. 9. Sateka. 10. Telepātija. 12. Viņi. 13. Koma. 14. Kupati. 15. Nepatika. 17. Lati. 18. Sala. 19. Karagana. 22. Kokakola. 23. Karī. 24. Sekumi. 26. Parīti. 27. Viliņi. 29. Līga. 30. Tikumība. 33. Sakabe. 36. Mīlē. 38. Dēre. 40. Mameluki. 41. Tamale. 43. Tabele. 45. Rūga. 47. Roja. 48. Vakarēšana. 49. Nepatīkama.

Vertikāli
1. Karsavina. 2. Tutepi. 3. Peka. 4. Vale. 5. Sapārot. 6. Rati. 8. Lakiņi. 10. Tema. 11. Jakuti. 13. Kopa. 15. Nelakoti. 16. Karakali. 17. Lana. 18. Sakarība. 20. Garināti. 21. Sīkulība. 22. Kopa. 25. Mīga. 28. Tikumi. 31. Mīlēta. 32. Peldētava. 33. Sama. 34. Kamerūna. 35. Beluga. 37. Aplejama. 39. Rebeka. 42. Maroka. 44. Lerē. 46. Liepa.

Lieldienu labdarības akcija autovadītājiem — invalīdiem

1996. gadā tehnisko apskati var veikt tikai tie automobiļi, kuriem ir jaunā parauga valsts reģistrācijas numura zīmes ar latīņu burtiem un Latvijas karodziņu. Kuri vēl nav paguvuši apmainīt numura zīmi, tas jāizdara šī gada laikā tajā CSDD nodaļā, kurā automašīna reģistrēta.

Zināms, ka invalīdiem mūsdienu neklājas viegli. Viņiem nozīmīgs ir katrs santīms un lats. Tādēļ visi izdevumi iepriekš ir rūpīgi jāapsver, vai to var atļauties. Lielai daļai invalīdu vienīgais pārvietošanās līdzeklis ir personīgā automašīna. Lai sniegtu palīdzību roku invalīdiem — autovadītājiem, Ceļu satiksmes drošības direkcija Lieldienās rīko labdarības akciju.

Laikā no 1. līdz 6. aprīlim invalīdiem, kuriem pieder transporta līdzeklis ar rokas vadību un kam ir vecā parauga valsts reģistrācijas numura zīmes, jaunā parauga numura zīmes tiks izsniegtas bez maksas. Jāmaksā būs tikai par pašu pakalpojumu Ls 4,72. Šajā cenā ietilpst maksa par transporta reģistrācijas apliecību Ls 1,77 un maksa par transporta līdzekļu reģistrāciju Ls 2,95 (ar pievienotās vērtības nodokli). Līdz ar to autovadītājiem — invalīdiem akcijas laikā būs iespējams ietaupīt Ls 11,98, kas citkārt jāmaksā vēl arī par reģistrācijas numura zīmju komplektu.

Nepalaidiet garām izdevību, jo akcija ilgs tikai vienu nedēļu!

V.Ruskulis, CSDD Preiļu nodaļas inspektors

Livānu bērnu un jauniešu centrs

ielūdz pilsētas un apkāmes bērnus invalīdus un viņu vecākus uz Lieldienu ieskaņu koncertu šī gada 3. aprīlī plkst. 12.00 Rīgas ielā 4b.

Televīzijas programma no 30.marta līdz 5. aprīlim

Sestdiena, 30. marts

LATVIJAS TV I

9.00 Rīta stunda.
10.00 Mielasts ar Mārtiņu.
10.20 Beverlihilsa. 25. sērija.
11.10 Muzikāli izklaidējošs rīts bērniem Pie Otto.
11.30 Pasaka, pasaciņa...
12.30 Globuss.
13.00 Sensācija. 29. sērija.
13.45 Eiropas koncerts.
15.15 Hameleonu rotaļas. 193., 194. un 195. sērija.
16.25 NHL meistarsacikstes.
17.25 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības milēt. 115. un 116. sērija.
19.00 Kino jums.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Sultāna svētnīca. Populārzinātniska filma.
19.55 Noslēpumu sala. 18. sērija. Vienošanās.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Prezidenta laiks.
21.20 Savai zemītei.
22.05 Zelta āmurs-95. Latvijas reklāmas asociācijas ikgadējā laureātu godināšana.
22.35 Mēs abi. Francijas mākslas filma.

LATVIJAS TV II

8.30-11.00 Picca TV.
11.00 Vai tu zini?
11.30 Kristīgā pasaule.
11.45 Kristīgā programma.
14.00 Angļu valoda. 26. nod.
14.20 Franču valoda. 26. nod.
14.40 Vācu valoda. 51. nod.
14.55 Vācu valoda. 52. nod.
15.10 Itāliešu valoda. 25. nod.
15.30 Klēts.
16.00 LBL meistarsacikstes.
17.30 TV veikals.
18.00 Johana Heinriha Pestalocija ciņa par cilvēcību. Dok. filma.
18.30 Dzied J.Sproģis.
18.45 Paradīzes pludmale. 130. sērija.
19.10 Olūti. LTS.
19.45 Ziņas.
19.55 Latloto.
20.05 E iela. 383. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Apsveikumu koncerts Daudz laimes!
22.40 E iela. 381. un 382. sērija.
23.30 Oskara piešķiršanas ceremonija. Šoka stāvoklis. Mākslas filma.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

9.30 Nepalaid garām!
10.00 Rīta pasts.
10.35 Padomi kulinārijā.
10.55 Ermitāža.
11.30 Vienīgā. Mākslas filma.
13.10 Stings Maskavā.
13.35 Automašīna un es.
14.00 Ziņas.
14.20 Dzīvnieku pasaulē.
14.55 Amerika un M.Taratuta.
15.25 Dialogs.
15.45 Kādreiz...
15.55 Futbols. Vladikaukāzas Spartaks-Alānija — Maskavas Spartaks.
18.00 Kāzas Majinovkā. Mākslas filma.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
21.45 Dianas.
22.25 Atjautības ātrumsacības.
23.05 Vaņa no 42. ielas. Filma.

Svētdiena, 31. marts

LATVIJAS TV I

9.00 Dziesma manai paaudzei.
9.15 Noslēpumu sala. 17. un 18. sērija.
10.05 Rīta piekabe.

10.25 Jarānšovs.
11.10 Province.
11.55 Ex libris.
12.25 Koru koncerts.
13.15 Meistarsacikstes sporta dejās.
14.10 Mākslas aģentūra Rīgas kolizejs piedāvā...
15.10 Komisārs Reksis. 3. sērija. Veco dāmu nāve.
16.00 NBA meistarsacikstes.
17.30 Profesija - policists. Dok. filma.
17.40 Toms un Džerijs. Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības milēt. 117. sērija.
18.40 Flinstoni. 135. sērija.
19.05 TV - puikām un meitenēm.
19.10 Vakariņa pasakas.
19.30 Emilija. 17. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Kavaliēra stāsts. Literāri dokumentāls iestudējums. 1. stāsts. Dzejnieks Dr.Orientācijs.
21.35 Pie Vecā Ratiņa.
22.55 Eiropas muzikālās pilsētas.

LATVIJAS TV II

8.30-11.00 Picca TV.
11.00 Dievkalpojums.
12.10 Muzikālā spēle Ram-tai.
13.00 Autoklasika.
13.25 Autoavārijas.
13.35 Muzikāli izklaidējošs raidījums De Zero.
14.10 Dvēsele ikdienā.
14.55 Pasaules nākotnes cirka 18. festivāls.
16.25 Multiplikācijas filma.
16.45 Dabas varenība.
17.15 Lielbritānija.
17.45 Apsveikumu koncerts Daudz laimes!
18.15 Sports un mūzika.
18.45 Paradīzes pludmale. 131. sērija.
19.10 Svētdiena. LTS.
19.45 Ziņas.
20.05 E iela. 383. sērija.
20.30 TV veikals.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Dinastija. 125. sērija.
23.10 Torņa kronis-95.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

8.00 Ziņas.
8.10 TV modinātājs.
9.25 Kamēr visi ir mājās.
10.00 Rīta zvaigzne.
10.50 No pirmavotiem.
11.00 Kalpoju Krievijai!
11.30 Spēlējiet, harmonikas!
12.00 Provinciāli stāsti.
12.25 Zem pi zīmes.
12.55 Smieklū panorāma.
13.30 Pirāti.
14.00 Ziņas.
14.20 Dž.Pučīni. Bohēma.
15.15 Ceļotāju klubs.
16.15 Multiplikācijas filmas.
17.00 Ziņas.
17.20 Šurumburums.
17.50 Futbola apskats.
18.20 Klubs Baltais papagaiļis.
19.10 Amerikāņu meita. Mākslas filma.
21.00 Svētdiena.
22.00 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
23.00 Ziņas.
23.10 Mīlestība no pirmā acu skatiena.
23.45 Duenja. TV filma.

Pirmdiena, 1. aprīlis

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības milēt. 118. sērija.
17.10 Province.
18.00 Ziņas.
18.10 Kino jums.
18.20 Emilija. 17. sērija.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.30 Saimnieks.
20.00 15 minūtes ar Andri Šķēli.

20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Sensācija. 30. sērija.
22.00 Zīmes.
22.45 Mistērs Bins.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Latvijas Nacionālajā operā. Maija Plīsecka un Krievijas Imperial balets.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
16.35 Krievijas NTV raidījums Itogi.
17.55 Problēma stopkadrā.
18.10 Paradīzes pludmale. 132. un 133. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Jautājums pēc būtības.
19.45 Ziņas.
20.00 E iela. 384. sērija.
20.25 DPU Multimediju centrs piedāvā...
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Šajā pusē.
22.40 Dinastija. 126. sērija.
23.40 Pa smieklam - Ginesa rekordam.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Dempšijs un Meikpisa. 6. sērija.
9.35 Motopeles no Marsa. Multiplikācijas filma.
KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV
17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 V.Poznera raidījums Mēs.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Zelta teļš. Mākslas filma. 1. un 2. sērija.

KANĀLS 2

23.45 Ziņas.
23.55 Sanremo estrādes dziesmu festivāls.

Otrdiena, 2. aprīlis

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības milēt. 119. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Mielasts ar Mārtiņu.
17.15 Teātru jaunumi.
17.35 Multiplikācijas filmas.
18.00 Ziņas.
18.10 Dzīvīte, dzīvīte...
19.00 Mans būs mans.
19.10 Pa Saules zaķa pēdām.
19.25 Skats no malas.
19.55 Noslēpumu sala. 19. sērija. Tam ir jābūt anglim.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Variācijas par tēmu...
21.55 Zudušie sapņi, atgūtie sapņi. Jorkšīras mākslas filma.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Zudušie sapņi, atgūtie sapņi. Filmas turpinājums.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
16.10 TV veikals.
16.40 Vācu valoda. 1. nod.
16.55 Vācu valoda. 2. nod.
17.10 Ēterā - Kurzemes TV.
17.30 Dinastija. 127. sērija.
18.30 LBL meistarsacikstes.
20.10 Vīzīte.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Kavaliēra mūzs. 1. stāsts. Dzejnieks Dr.Orientācijs.
22.40 Vācijas spogulis.
22.55 Videoklipi.
23.10 NTV-5. Ala.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 143. sērija.
9.35 TV veikals.
KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV
17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.

18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 Tēma.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Krievijas muzikālās prēmijas Zvaigzne pasniegšanas ceremonija.
22.35 Maskava. Kremlis.
22.55 Ziņas.
23.05 Bundzinieki. Mākslas filma.

Trešdiena, 3. aprīlis

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības milēt. 120. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Mans būs mans.
17.00 Skats no malas.
17.25 Multiplikācijas filma.
18.00 Ziņas.
18.10 Japānas mazie stāsti.
18.25 Pie-Bilde.
18.40 Glābiet bērņus!
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Ex libris.
19.40 Nedēļas vidū.
19.55 Flinstoni. 136. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 Laimes spēle.
21.45 Popkultūras akadēmija.
22.20 Hameleonu rotaļas. 196. un 197. sērija.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Hameleonu rotaļas. 198. sērija.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
16.30 TV veikals.
17.00 Angļu valoda. 27. nod.
17.20 Franču valoda. 27. nod.
17.40 Ēterā - Kurzemes TV.
17.50 Ēterā - Zemgales TV.
18.00 Dinastija. 128. sērija.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Draudzības spēle hokejā. Latvija - Zviedrija.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Padomju laiks.
22.40 Zaļo gaismu - dziesmām!

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 144. sērija.
9.30 Noslēpumi. 14. sērija.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Uzmini melodiju!
19.05 Zaudētā meklējumos.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Suns Barboss un neparastais kross. Kinokomēdija.
21.20 Futbols. Holandes Ajax - Grieķijas Panatinaikos.
23.20 Ziņas.
23.30 Futbols. Itālijas Juventus - Francijas Nante.

Ceturtdiena, 4. aprīlis

LATVIJAS TV I

7.30 Rīta bums.
8.30 Tiesības milēt. 121. sērija.
8.55 Rīt, parīt, aizparīt...
9.00 Cilvēks zvēru pasaulē.
16.55 Horoskopi, horoskopi...
17.15 Nedēļas vidū.
17.30 Flinstoni. 135. sērija.
18.00 Ziņas.
18.10 Puspiekabe.
19.00 Mūzikas ziņas.
19.10 Blišķu Banijs. Multiplikācijas filma.
19.30 Beverlihilsa. 26. sērija.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.05 90-tie.
21.55 Komisārs Reksis. 4. sērija. Nāve Šēnbrunnā.
22.45 Kino jums.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 Teātru jaunumi.
23.25 Pasaules mode.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
18.00 TV veikals.
18.30 Ceļā uz Liendienām.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Ēterā - Kurzemes TV.
19.30 KWh.
19.45 Ziņas.
20.00 E iela. 385. sērija.
20.30 Panorāma.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Šokējošais šovs.
22.50 Tēma ar V.Ļistjevu.
23.33 Sambuks.
24.00 Juke Box.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 145. sērija.
9.30 TV veikals.
KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV
17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.10 Sastrēgumstunda.
18.35 Loto spēle Miljons.
19.05 Viens pret vienu.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Pavasara ūdeņi. Filma.
22.45 Muzikāli izklaidējošs raidījums.
23.35 Ziņas.

Piektdiena, 5. aprīlis

LATVIJAS TV I

9.00 Tiesības milēt. 122. sērija.
9.25 Rīt, parīt, aizparīt...
9.30 Multiplikācijas filma.
10.30 A.Šnitke. Rekvīzms.
16.35 A.Rancāne. Kādas dvēseles stāsts.
17.35 Mūzikas ziņas.
17.45 Ex libris.
18.00 Ziņas.
18.10 Tiesības milēt. 118. un 119. sērija.
19.10 Ekrāns bērniem.
19.25 Lieldienu dāvinājums.
19.45 J.Sibeliuss. Skumju valsis.
19.55 Kristus dzīve mākslā.
20.20 Rīt, parīt, aizparīt...
20.30 Panorāma.
21.00 B.Frīls. Dejas Lūnasas svētkos. Dailes teātra izrāde.
23.00 Nakts ziņas.
23.05 B.Frīls. Dejas Lūnasas svētkos. Izrādes turpinājums.

LATVIJAS TV II

7.00-9.30 Picca TV.
17.05 TV veikals.
17.35 Angļu valoda. 27. nod.
17.55 Baptistu draudžu savienības biskapa J.Eisāna Lieldienu apsveikums.
18.00 Kristīgā programma.
19.00 LTS ziņas.
19.20 Tavs jurists.
19.45 Ziņas.
20.00 Dabas varenība.
20.30 Ziņu apskats.
21.00 NTV-5.
22.00 Ziņas.
22.10 Krustaceļš.
23.30 Vecie jaunie cilvēki. Krievijas mākslas filma.

KANĀLS 2

8.00 Mega.
8.45 Marija Seleste. 146. sērija.
9.30 Ultramens.

KRIEVIJAS SABIEDRISKĀ TV

17.00 Ziņas.
17.20 Tropu meitenes noslēpums.
18.15 Cilvēks un likums.
18.45 Brīnumu lauks.
19.45 Labu nakti, mazuļi!
20.00 Laiks.
20.45 Detektīvaģentūra Mēnessgaisma.
21.45 Skatiens.
22.30 Ziņas.
22.40 Dzelzs labirints. Piedzīvojumu filma.

Sludinājumi un reklāma 22305

Iznācis žurnāla «Mans Mazais» šā gada pirmais numurs

Cik dažādi ir cilvēki, tik dažādas ir viņu savstarpējās attiecības ģimenē un principi, pēc kuriem tiek audzināti bērni. Viens padoms visiem neder nekad. Tomēr kā padarīt savu dzīvi pēc iespējas laimīgāku un satīcīgāku?

Vai kopjot, vannojot, guldinot un ģērbjot jaundzimušo stingri pieturēties pie vispārzināmām patiesībām, vai, apkopojot citu vecāku un ārstu pieredzi, censties atrast savam bērnam vispiemērotāko veidu, kā tas darāms?

Kā risināt strīdu ar bērniem, ja puika no bērnudārza pārnesis mājās rupjus vārdus, bet meitēns vēlas tērties tikai smalkās kleitās? Kā rīkoties, ja televizors mazajiem ir izkonkurējis grāmatu lasīšanu?

Šobrīd pilnīgi iespējama ir arī tāda situācija, kad ģimenē ir mazs bērns, bet labs darbs un kārtīga alga ir nevis tētim, bet gan jaunajai māmiņai. Vai ideja, ka mājās ar bērniem dzīvo vīrs, būtu pieņemama arī jūsu ģimenē? Žurnāla «Mans Mazais» veidotāji ļoti priecātos, ja arī jūs piedalītos šī jautājuma apspriešanā. Izgriezamu anketu ar jautājumiem atradīsiet žurnāla 3. lappusē.

Diplomēta manulās terapijas speciāliste (no Vījāniem) ar augstāko izglītību ārstē osteohondrozi, sāpes mugurā un locītavās, alerģiskus iekaisumus, uzstāda diagnozi pēc fotokartijas un piedāvā dažādus ārstnieciskās rehabilitācijas masāžas veidus. Pieņem sestdienās un svētdienās no 10.00 līdz 14.00 Preiļos, Brīvības ielā 16, dz. 1.

● 2. aprīlī pārdos brūnās Holandes dējējvistas Līvānos pie universālveikala 12.00, Rožupē pie pasta 12.50, Vanagos 13.10, Vārkavā 13.35, L.Klapparos 14.00, Preiļos 14.20, Gailišos 15.00.

Pārdod

elektrisko graudu un sakņaugu smalcinātāju. Tāl. 13577;

dzinēju SMD-14 labā kārtībā par Ls 280, 2 buldozera lāpsta, ātrumkārbu un brusu. Tāl. 48596;

piekabi ar darbaldiem. Tāl. 8-254-34693 vakaros;

gāzes plīti ar balonu. Tāl. 44834;

motociklu ar blakusvāģi Dņepr-11. Tāl. 43713;

VAZ-2101 pēc kapitālā remonta. Tel. 22806;

Mercedes Benz 280 CE, nesen no Vācijas, \$ 3500. Zvanīt 42208 vakaros;

VAZ braukšanas kārtībā par Ls 400. Zvanīt: 22063 pēc zc;

VAZ-2101, 1982.g. Tel. 23812;

MTZ-82. Tel. 57619;

traktoru T-150K rezerves daļām. Tel. 54755;

baltu automašīnu Opel Omega Caravan, 1988.g. novembris, 23.03.96. no Vācijas, teicamā tehniskā stāvoklī, nobraukums 81000 km, cena 5800 \$. Tel. Rēzeknē 8-246-41813;

GAZ-24-01 vai maina pret T-25. Tāl. 34560;

GAZ-69A. Tāl. 46633;

Opel Ascona 1,6 S, 1987./88.g., cena 2800 \$, vai maina pret pārtikas kartupeļiem. Tāl. 59376;

Audi-100 2,0 E, 1985./86.g., tikko no Vācijas. Cena 3600 \$. Tel. 21727;

jaunu veļas mazgājamo mašīnu «Aurika» ar centrifūgu par Ls 160. Tāl. 23517;

trīsistabu privatizētu dzīvokli Riebiņos. Tel. 65106;

privatizētu jaunu 2-istabu dzīvokli Riebiņos par Ls 550. Tāl. 22271;

3-istabu kooperatīvo dzīvokli. Tāl. 23934;

2-istabu dzīvokli Rīgā. Tel. Rīgā 7-556374 vakaros, Preiļos 21755; 8-29-354050;

māju vasarnīcu kooperatīvā «Ozoli», zeme 0,16 ha (privatizēta). Zvanīt 21038 vakaros;

steidzīgi māju. Tāl. 23211;

lēti MTZ šaurās aizmugures riepas. Tāl. 46774;

steidzami zirgu. Tāl. 16218;

telīti (1 g. 2 mēn.). Tāl. 58442;

keramzīta blokus. Tel. 50325;

siena preses auklu. Tel. 8-252-35727.

Pērk

gaļu. Tel. 22807;

gaļu. Tāl. 55625;

gaļu. Tel. 21898;

gaļu. Tāl. 55743;

treknu cūkgaļu. Tāl. 21982;

pārtikas kartupeļus. Augsta cena. Tāl. 52544;

pārtikas kartupeļus par augstāko cenu. Tel. 59230, 59376.

Irē

vienistabas dzīvokli Preiļos. Tel. 57619.

Dažādi

Piedāvā kosmētikas izplatītāju darbu uz izdevīgiem noteikumiem. Tāl. Rīgā 8-22-560284.

Vajadzīga māsaiņiece darbam un atpūtai, vēlams pensionāre. Tāl. 37516.

Remontēju traktoru degvielas sūkņus, pārveidoju UTN-5 sūkni D-21 motoram. Zvanīt 54714 pēc 20 vai agri rītā.

Pārdod 2 medību bises (16. kal.). Remontē un apšuj mašīnu sēdekļus. Tel. 22351, 23931 vakaros.

Firma "Proventus Farm"

piedāvā:

Barību - cūkām, liellopiem, zirgiem:

- lietošanai gatavu barību sivēniem (no 5 dienu vecuma līdz 25 kg dzīvs.);
- koncentrātus cūku nobarošanai;
- koncentrātus sivēnmātēm;
- premiksus piena un gaļas liellopiem;
- lietošanai gatavu barību zirgiem.

Pircējiem vairumā - atlaides, iespējama piegāde.

Individuālās konsultācijas barības receptu izveidošanā.

Informācija: "PROVENTUS FARM Ltd."

Rīgā, Maskavas ielā 40

tel. 7221145, 7227116, 7221263 • fakss 7820335

Cienījamie kungi un dāmas!

Piedāvājam apmeklēt jaunu salonu

«FotoLux»

Preiļos, Kārsavas ielā 4.

Fotosalons

- attīsta krāsu un melnbaltās fotofilmas,
- izgatavo fotogrāfijas no jūsu krāsainajam un melnbaltajam fotofilēm,
- fotogrāfe visa veida dokumentiem,
- ģimenes un kāzu foto,
- piedāvā dažādas fotopreces. Laipni, kvalitatīvi, savlaicīgi. Tāl. 24499 vakaros.

Firmas «Oriflame» oficiālā pārstāve piedāvā lielsku kosmētiku no dabiskām izejvielām. Informācija un piegāde mājās bez maksas. Tāl. 24145 no 18 līdz 22.

GAZ, UAZ, VAZ, Moskviču un citu motoru kapitālo remontu ar garantiju GAZ rezerves daļu tirdzniecība.

Tāl. 8 234 61241
Fakss 8 234 61650

▼ SIA «Preiļu santehniks» izgatavo vāģu dzinējus un traktoru kultivatorus. Pārdod un uzstāda ūdens sildītājus, aukstā un karstā ūdens skaitītājus.

3. aprīlī pārdos brūnās dējējvistas Steķos 10.30, Turkos 11.00, Zundānos 11.20, Līvānos pie universālveikala 11.50, Rožupē 12.30, Rudzātos 13.10, Priekuļos 13.40, L.Anspokos 14.00, Smeleros 14.30, Pieniņos 15.00, Riebiņos 15.30, Preiļos 16.10, Jasmuižā 17.20, Kastīrē 17.50, Baškos 18.10, Rušonā 18.30, Aglonā 19.00.

No šī gada 5. aprīļa z.s. «Ukini» Preiļos, Raiņa bulvārī 24 (viesnīcas foajē) tirgos ziedus katru darbdienu no 8.30 līdz 15.00. Tāl. 22666.

Izsakām visdziļāko pateicību Aglonas pagasta valdei, Aglonas bazilikas prāvestam R.Pizičam, Aglonas poliklinikas terapeitei S.Valainei, medmāsām L.Kurcenbaumai un L.Grigulei, kafējnīcas «Turība» kolektīvam, Verzu ģimenei, radiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, kas palīdzēja un bija kopā ar mums, pavadot mūžības ceļā mūsu mīļo vīru un tēti Pēteri BREIDAGU.
Sieva, meita

SIA «Daiļrade» veikalā Preiļos, Daugavpils ielā 1, līdz 15. aprīlim būs 20% atlaide no pirkuma summas.

Zemnieku saimniecība lūdz aizdevumu Ls 1000 uz 6 mēnešiem. Zvanīt 15280.

Mīļo tētiņ, tavas rokas Dzīvē prāta tikai dot, Tikai vienu nepaspēji, Pasniegt roku aizejot. Izsakām līdzjūtību Stefanam Margevičam, TĒVU mūžībā izvadot. Paju sabiedrības «Ausma» kolektīvs

Jau balti bērzi garas ēnas tīn, Neviens vairs tevi ciemos neatsauks. Uz redzēšanos — gribas teikt, kā parasti, Bet jāsaka, ardievu, mīļo tēt. A.Vejāns Izsakām līdzjūtību Vasilijam Aleksejevam sakarā ar TĒVA nāvi. SIA «TAS-TAP» kolektīvs

Kā lai es dzīvoju bez tevis, tēvs? Bez tavas rokas, bez tava prāta Kā lai es dzīvoju, tēvs? Z.Lazda Izsakām līdzjūtību Andrim Kessam, TĒVU smiltājā izvadot. Mehaniķu ielas kaimiņi

Lai tēva aplklusī sirds vēl ilgi Teic padomu un ceļmaizi dod. Izsakām dziļu līdzjūtību Raisai Fatjkovai sakarā ar TĒVA nāvi. Preiļu slimnīcas grāmatvedības kolektīvs

Mātes mīlestības zelts Staros visam mūžam pāri. Izsakām dziļu līdzjūtību Irēnai Aninai, VĪRAMĀTI smiltājā pavadot. Šaurumu pasta darbinieces

Tu esi katram viena, tomēr tikai viena, Pie kuras kā pie saules bērni turas klāt. Un tāpēc ir tik grūti, zaļām skujām birstot, Uz mūžu smagai zemei tevi atdot, māt. Izsakām dziļu līdzjūtību Bronislavam Cakulam, MĀTI smiltājā pavadot. Darba biedri

✠ No šīs tāles neatsaukt, Neatgriezti ar mīļu vārdu. Skumstam kopā ar Bronislava Cakula ģimeni, MĀTI mūžībā aizvadot. Sekcijas kaimiņi

Uzmanību grāmatvežiem!

9. aprīlī plkst. 11.00 Preiļu rajona padomes zālē notiks seminārs par šādām tēmām:

1. Jaunais LR likums «Par sociālo nodokli un ikmēneša ziņojuma aizpildīšanu».
2. Valsts obligātajai sociālajai apdrošināšanai pakļauto personu reģistrācija.
3. Slimības un citu sociālās apdrošināšanas pabalstu aprēķināšana un izmaksa.

Lektors — P.Dobroze (Valsts sociālās apdrošināšanas fonds).

Dalības maksa, ieskaitot metodisko materiālu, Ls 7 par dalībnieku.

Samaksa ar iepriekšēju pārskaitījumu: LUB Rīdzenes nodaļā Rīgā, Nr. 004467230, kods 310101598, Sociālās informācijas centrs — reģ. Nr. 010303524 (pie reģistrācijas jāuzrāda maksājuma uzdevuma kopiju).

Izziņas un reģistrācija pa tālr. 22183.

NOVADNIEKS

Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.

Pasūtījuma indekss 3033.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»

Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,71. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis

Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespēsts SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5180.